

Ročník 1988

Sbírka zákonů Československá socialistická republika

**ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA**

**SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA**

Částka 19

Vydána dne 15. června 1988

Cena Kčs 2,60

O B S A H :

- 94. Zákon o bytovém, spotřebním a výrobním družstevnictví
- 95. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 123/1975 Sb., o užívání půdy a jiného zemědělského majetku k zajištění výroby
- 96. Vyhľáška Českého geologického úřadu o správě výhradních ložisek a o evidenci a odpisech jejich zásob
- 97. Vyhľáška Slovenského geologického úradu o správe výhradných ložísk a o evidencii a odpisoch ich zásob

94

ZÁKON

ze dne 15. června 1988

o bytovém, spotřebním a výrobním družstevnictví

Bytové, spotřební a výrobní družstevnictví (dále jen „družstevnictví“) tvoří nedílnou a rovnoprávnou součást hospodářského a společenského systému Československé socialistické republiky a významně se podílí na jejím hospodářském a sociálním rozvoji. Pomáhá rozmnožovat bohatství socialistické společnosti a dosahovat jejího hlavního cíle, co nejlépe uspokojovat hmotné a duchovní potřeby lidu a zvyšovat jeho životní úroveň. Svou politickovýchovnou, kulturní a sociální činností přispívá družstevnictví k rozvoji socialistických společenských vztahů.

Bytová, spotřební a výrobní družstva jsou spolu s družstevními podniky jedním ze základních článků národního hospodářství.

Družstevnictví plní své hospodářské, sociální a společenské úkoly v souladu s politikou Komunistické strany Československa, vedoucí a usměrňující síly socialistické společnosti a státu. Organizace Komunistické strany Československa působící v družstevních organizacích jsou politickým jádrem členských kolektivů a pracovníků a sjednocují jejich úsilí a úsilí v nich působících společenských organizací sdružených v Národní frontě k uspokojování celospolečenských potřeb. Uplatňují právo stranické kontroly a zabezpečují uskutečnění kádrové politiky Komunistické strany Československa.

Družstevnictví uskutečňuje úkoly státního plánu hospodářského a sociálního rozvoje a podílí se

na uspokojování potřeb obyvatelstva. Důsledně uplatňuje zásady družstevní demokracie a demokratického centralismu v podmínkách vnitrodružstevního života a socialistické družstevní samosprávy.

V zájmu vytvoření všeobecných podmínek pro plné využití možností družstevnictví a zvýšení jeho podílu na urychlení sociálně ekonomického rozvoje Československé socialistické republiky usneslo se Federální shromáždění na tomto zákoně:

ČÁST I OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Účel zákona

Účelem tohoto zákona je upravit postavení, právní poměry a zásady činnosti

- a) bytových, spotřebních a výrobních družstev (dále jen „družstva“) jako jednoho ze základních článků národního hospodářství a dále
- b) svazů družstev, Ústřední rady družstev a družstevních podniků (spolu s družstvy dále jen „družstevní organizace“).

§ 2

Úkoly družstevních organizací

(1) Družstevní organizace svou hospodářskou, sociální a společenskou činností se podílejí na plnění úkolů národního hospodářství a přispívají k uspokojování potřeb občanů a socialistické společnosti.

(2) Družstva svou hospodářskou činností zabezpečují:

- a) organizování přípravy a provádění výstavby, provoz bytových a nebytových objektů a služby spojené s bydlením,
- b) služby v oblasti obchodu, veřejného stravování, cestovního ruchu, doplnkové potravinářské výroby a nákupu některých zemědělských a lesních produktů,
- c) výrobu spotřebního zboží, výrobu na zakázku, opravárenské a jiné služby obyvatelstvu a organizacím, rozvoj uměleckých řemesel, národního hospodářsky účelnou kooperaci se státními podniky,
- d) další činnosti a služby k uspokojování potřeb obyvatelstva a národního hospodářství.

(3) Družstva rozvíjejí pracovní iniciativu svých členů a pracovníků, pečují o uspokojování jejich sociálních a kulturních potřeb, o soustavné zvyšování jejich kvalifikace a o zlepšování jejich pracovních a sociálních podmínek v souladu s výsledky hospodaření družstva. V družstvech, v nichž působí Revoluční odborové hnutí, činí tak v součinnosti s ním.

(4) Družstva jako společenské organizace svou činností napomáhají rozvoji socialistických společenských vztahů; spolupracují přitom s dalšími společenskými organizacemi a podílejí se na tvorbě a realizaci volebních programů Národní fronty.

(5) K plnění úkolů družstevnictví přispívají svou činností svazy družstev a Ústřední rada družstev.

§ 3

Družstevní majetek

(1) Majetek družstevních organizací tvoří všechna majetková práva včetně práv k výsledkům výzkumné, vývojové, projektové a jiné obdobné činnosti, jež nabyly při svém vzniku a svou činností. Tento majetek je v družstevním socialistickém vlastnictví.

(2) Družstva, svazy družstev a Ústřední rada družstev hospodaří jako vlastníci se svým majetkem, jakož i s částmi národního majetku, který jim byl odevzdán do trvalého užívání.

(3) Družstevní podnik hospodaří s majetkem v družstevním socialistickém vlastnictví, který mu byl svěřen při jeho založení; dále hospodaří s majetkem nabýtým svou činností, který je rovněž součástí majetku v družstevním socialistickém vlastnictví.

(4) Družstevní organizace mají právo majetek, s nímž hospodaří, svým jménem držet, užívat jej a nakládat s ním a mají právo i povinnost jej chránit a rozmnogožovat v zájmu dosažení co nejlepších hospodářských výsledků a plného uspokojování potřeb socialistické společnosti.

§ 4

Činnost družstevních organizací a socialistická zákonost

(1) Družstevní organizace uskutečňují svou činnost v souladu s principem socialistické zákonostnosti.

(2) Družstva a družstevní podniky rozvíjejí svou činnost podle zásad plánovitosti a hospodářského soutěžení tak, aby při využívání všech možností, daných jim socialistickým právním rámem, úspěšně naplněovaly své poslání.

(3) Družstevní organizace nesmějí nadřazovat své zájmy nad zájmy celospolečenské. Družstva a družstevní podniky nesmějí zneužívat svého hospodářského postavení na úkor jiných subjektů nebo jiným způsobem jednat proti zájmům společnosti.

§ 5

Spolupráce s národními výbory

(1) Družstevní organizace spolupracují ve své činnosti s příslušnými národními výbory a podílejí se na komplexním hospodářském a sociálním roz-

voji jejich územních obvodů způsobem a za podmínek, které stanoví zákon. Ve své činnosti jsou povinny dodržovat rozhodnutí národních výborů, vydaná v souladu s jejich pravomocí.

(2) Příslušné národní výbory se vyjadřují k rozvoji družstev a družstevních podniků k předmětu jejich činnosti a k jeho zásadním změnám.

Č A S T I I

DRUŽSTVO

§ 6

Postavení družstva

(1) Družstvo je základním článkem družstevníctví.

(2) Družstvo je socialistickou organizací, v níž se sdružují občané, popřípadě organizace, aby společnou činností a společnými prostředky dosahovali lepšího uspokojování svých potřeb a potřeb ostatních občanů a organizací v souladu se zájmy socialistické společnosti.

(3) Družstvo je právnickou osobou; vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

§ 7

Chozrasčot a samofinancování

(1) Družstvo provozuje svou činnost samostatně na základě úplného chozrasčoutu.

(2) Družstvo hradí své potřeby a náklady z příjmů získaných především ze své hospodářské činnosti, jakož i z dalších finančních zdrojů.

(3) Ze svého zisku družstvo hradí přednostně své povinnosti vůči státu (odvody a daně).

(4) Zisk zbylý po provedení odvodů a daní (dále jen „použitelný zisk“) využívá družstvo samostatně a nelze mu jej odejmout.

(5) Družstvo může vytvářet fondy určené k financování rozšířené reprodukce, k financování výdajů na družstevní společenskou spotřebu, k financování nutných neplánovaných potřeb a výdajů a ke krytí hospodářského rizika, popřípadě k dalším účelům v souladu se stanovami družstva (dále jen „stanovy“).

§ 8

Družstevní samospráva

(1) Družstvo provádí svou činnost na základě zásady družstevní samosprávy.

(2) Členové družstva řídí a kontrolují činnost družstva prostřednictvím členské schůze a volených

orgánů v souladu s obecně závaznými právními předpisy a stanovami.

§ 9

Samostatnost družstev

(1) Činnost a územní působnost družstva lze omezovat nebo do ní zasahovat pouze za podmínek a způsobem stanoveným zákonem.

(2) Proti zásahům orgánů hospodářského řízení do své činnosti, které jsou v rozporu s obecně závaznými právními předpisy, se družstvo může domáhat ochrany u hospodářské arbitráže za podmínek stanovených zákonem.¹⁾

(3) Orgán hospodářského řízení, který svým zásahem do činnosti družstva způsobil tomuto družstvu majetkovou újmu, je povinen ji nahradit. Podmínky a rozsah náhrady majetkové újmy, jakož i případy, kdy se náhrada neposkytuje, stanoví zákon.¹⁾

(4) Způsobilo-li družstvo svou činnost majetkovou újmu státu nebo jinému subjektu, je povinen ji nahradit v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem.¹⁾

Č A S T III

VZNIK A ZÁNIK DRUŽSTVA

§ 10

Vznik družstva

(1) Ke vzniku družstva se vyžaduje předchozí vyjádření národního výboru, v jehož územním obvodu má mít družstvo sídlo, a projednání se svazem družstev a

- a) usnesení ustavující schůze, přičemž družstvo může vytvořit nejméně pět občanů,
- b) přijetí stanov,
- c) zvolení orgánů družstva,
- d) souhlas příslušného orgánu státní správy s předmětem činnosti, pokud zvláštní předpisy takový souhlas vyžadují.

(2) Družstvo vzniká a může nabývat práv a zavazovat se ode dne zápisu do podnikového rejstříku.

(3) Návrh na zápis do podnikového rejstříku podává představenstvo družstva (dále jen „představenstvo“); k návrhu je povinno připojit usnesení ustavující schůze včetně výsledku předchozího projednání vzniku družstva s příslušným národním výborem a svazem družstev, stanovy a seznam členů představenstva.

(4) Družstvo je povinno svůj vznik oznámit národnímu výboru, v jehož územním obvodu má sídlo, a svazu družstev.

¹⁾ Hospodářský zákoník č. 109/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 11

Stanovy

(1) Základním vnitrodružstevním předpisem jsou stanovy, které družstvo vypracuje v souladu s tímto zákonem a dalšími obecně závaznými právními předpisy.

(2) Stanovy musí obsahovat:

- a) název družstva, ve kterém musí být výslovně uvedeno, že jde o družstvo, a musí vylučovat možnost záměny s názvy jiných organizací,
- b) sféru družstva,
- c) předmět hospodářské, popřípadě jiné činnosti,
- d) ustanovení o vzniku a zániku členství, o právech a povinnostech členů, jakož i o postupu vůči členům, kteří neplní své povinnosti,
- e) výši členského podílu, popřípadě základního členského vkladu, způsob jeho splácení a vypořádání při zániku členství a způsob a rozsah ručení člena za případnou ztrátu družstva,
- f) bližší ustanovení o orgánech družstva, jejich složení a způsobu jejich volby,
- g) ustanovení o orgánech družstva, které nejsou upraveny tímto zákonem, o způsobu jejich volby, o způsobu rozhodování a o délce funkčního období,
- h) určení orgánů družstva činných v kárném řízení a jejich pravomoc,
- i) v družstvech, kde je obsahem členství též pracovní vztah, ustanovení o rozhodčí komisi,
- j) základní pravidla hospodaření družstva.

§ 12

Zánik družstva

(1) Družstvo zaniká:

- a) rozdelením, sloučením nebo splynutím,
- b) likvidací družstva zrušeným rozhodnutím členské schůze,
- c) likvidací družstva, o jehož zrušení rozhodl příslušný státní orgán, jestliže družstvo poruší své základní povinnosti stanovené zákonem.

(2) Majetek, závazky a členové rozdeleného družstva přecházejí v rozsahu určeném v usnesení o rozdelení na nově vzniklá družstva.

(3) Majetek, závazky a členové slučovaného družstva přecházejí na přejímající družstvo.

(4) Při splynutí družstev majetek, závazky a členové přecházejí na nově vzniklé družstvo.

(5) Při zrušení družstva vstupuje družstvo do likvidace; přitom svaz družstev jmenuje likvidátora. Vstup do likvidace se zapisuje do podnikového rejstříku. Zápisem likvidátora do podnikového rejstříku zaniká funkce orgánů družstva. Likvidaci upravuje obecně závazný právní předpis.¹⁾ Případ-

ný likvidáční přebytek zbylý po uspokojení všech závazků a vrácení členských podílů připadá příslušnému svazu družstev, který je povinen tyto prostředky využít k dalšímu rozvoji družstevnictví.

(6) Zánik družstva nastává dnem výmazu z podnikového rejstříku. Návrh na výmaz podává nově vzniklé nebo přejímající družstvo, u zrušeného družstva likvidátor.

§ 13

Oznamovací povinnost

Družstvo, na které přešel majetek a závazky zaniklého družstva, je povinno neprodleně vyrozmět organizace a jiné subjekty, které jsou zánikem družstva dotčeny, o zániku družstva a přechodu jeho majetku a závazků; při likvidaci družstva má tu to povinnost likvidátor.

Č A S T I V**ČLENOVÉ A PRACOVNÍCI DRUŽSTVA**

§ 14

Členství v družstvu

(1) Členy družstva mohou být občané, popřípadě organizace, jestliže to dovolují stanovy družstva.

(2) Členství v družstvu je dobrovolné.

§ 15

Základní práva a povinnosti člena družstva

(1) Člen má tato základní práva:

- a) podílet se na řízení a kontrole činnosti družstva přímo nebo prostřednictvím volených orgánů,
- b) volit a být volen do orgánů družstva,
- c) podílet se na výsledcích družstevního podnikání a na výhodách, které družstvo poskytuje svým členům podle obecně závazných právních předpisů a stanov,
- d) předkládat návrhy na zlepšení činnosti družstva, vznášet připomínky a dotazy na orgány družstva a být o jejich vyřízení informován,
- e) v družstvech, kde je obsahem členství též pracovní vztah, na práci podle sjednaných podmínek a na odměnu za vykonanou práci odpovídající výsledkům práce v závislosti na hospodářských výsledcích družstva, dále na pomoc od družstva při zvyšování a rozšiřování kvalifikace v souladu s potřebami družstva.

(2) Člen má tyto základní povinnosti:

- a) dodržovat stanovy, řídit se rozhodnutími orgánů družstva a dodržovat zásady soudružské spolupráce,

- b) svou činností se aktivně a iniciativně podílet na plnění úkolů a na rozvoji družstva,
- c) všeobecně upevňovat a rozvíjet společné družstevní hospodářství, chránit a zvelebovat majetek družstva,
- d) ručit za případnou ztrátu družstva způsobem upraveným ve stanovách,
- e) v družstvech, kde je obsahem členství též pracovní vztah, pracovat podle sjednaných podmínek a zvyšovat si kvalifikaci v souladu s potřebami družstva.

§ 16

Pracovní vztahy členů

(1) V družstvech, kde je obsahem členství též pracovní vztah, řídí se pracovní vztahy mezi družstvem a jeho členy zákoníkem práce s těmito výjimkami a odchylkami:

- a) pro pracovní vztahy členů neplatí tato ustanovení zákoníku práce upravující
 - 1. působnost zákoníku práce ve vztahu k zvláštním okruhům pracovníků (§ 2, § 4 a 5),
 - 2. účast pracovníků na rozvoji, řízení a kontrole činnosti organizace (§ 18 až 22, § 27 odst. 1),
 - 3. rámcovou pracovní smlouvu (§ 34),
 - 4. účast odborových orgánů při převádění, překládání a při rozvazování pracovního poměru (§ 41, 59),
 - 5. působnost vedoucích pracovníků a orgánů k ukládání kárných opatření (§ 78 odst. 1 a 2),
 - 6. společenskou kontrolu Revolučního odborového hnutí (§ 136),
 - 7. ustanovení a řízení rozhodčích komisí (§ 207 odst. 2),
 - 8. přechod práv a povinností z pracovněprávních vztahů (§ 249 až 251),
 - 9. pracovněprávní vztahy, jejichž účastníkem je jiná socialistická organizace, a pracovní poměr sjednávaný mezi občany (§ 268 a 269),
 - 10. výklad některých pojmu (§ 271),

- b) kde zákoník práce mluví o pracovním poměru, rozumí se tím členský poměr, kde mluví o vedlejším pracovním poměru, rozumí se tím členský poměr s vedlejším pracovním úvazkem. Kde se mluví v zákoníku práce o pracovní smlouvě, rozumí se tím dohoda o pracovních podmínkách tvořící součást členské přihlášky. Kde se mluví o vedoucím organizace, rozumí se tím představenstvo družstva, popřípadě orgán nebo funkcionář družstva zmocněný představenstvem,
- c) ustanovení zákoníku práce o působnosti odborových orgánů se na pracovní vztahy členů nevztahuje; kde se mluví o účasti odborových or-

gánu, upraví stanovy družstva působnost příslušných družstevních orgánů způsobem odpovídajícím podmínkám družstva, zejména v otázkách skončení členského poměru, společenské kontroly nad dodržováním pracovněprávních předpisů a nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,

- d) rozhodčí komise jsou ustavovány způsobem podle stanov družstva; o podrobnostech k provádění rozhodčího řízení platí obecné předpisy vydané podle § 216 zákoníku práce s případnými odchylkami uvedenými ve stanovách nebo usnesených nejvyšších orgánů družstva,
- e) vedlejší činnost (§ 71 zákoníku práce) smí být vykonávána jen v pracovním poměru nebo na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr,
- f) pracovní řád družstva schvaluje nejvyšší orgán družstva, který též určuje orgány oprávněné k ukládání kárných opatření,
- g) v případech, kdy zákoník práce umožňuje upravit též některé pracovní nebo mzdové podmínky kolektivní smlouvou, lze takovou úpravu provést usnesením nejvyššího orgánu družstva,
- h) kde se v zákoníku práce mluví o pracovním kolektivu, rozumí se tím kolektiv členů.

§ 17

Pracovníci družstva

(1) Družstvo, kde obsahem členství není pracovní vztah, přijímá pracovníky k plnění svých úkolů do pracovněprávního vztahu.

(2) Družstvo ve své činnosti využívá zkušenosti, odborné znalosti a aktivity svých pracovníků a jejich společenských organizací, zejména Revolučního odborového hnutí a Socialistického svazu mládeže. Jejichž zástupce zve na jednání členské schůze, popřípadě shromáždění (konference) delegátů a představenstva družstva.

Č A S T V

SOUSTAVA ORGÁNŮ DRUŽSTVA

§ 18

Orgány družstva a způsob jejich rozhodování

(1) Orgány družstva jsou:

- a) členská schůze, popřípadě shromáždění (konference) delegátů,
- b) představenstvo,
- c) předseda,
- d) kontrolní komise,
- e) další orgány podle stanov.

(2) Funkční období volených orgánů družstva činí pět let, pokud stanovy neurčí funkční období kratší.

(3) Orgány družstva uvedené v odstavci 1 písm. a), b), d) jsou způsobilé se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina jejich členů. Usnesení je přijato, hlasovala-li pro ně nadpoloviční většina přítomných.

(4) Podrobnosti o volbách orgánů družstva a o jejich jednání může upravit volební a jednací řád; způsob jejich schvalování upravují stanovy.

§ 19

Členská schůze

(1) Nejvyšším orgánem družstva je členská schůze, na níž především uplatňují členové své právo řídit záležitosti družstva a kontrolovat jeho činnost. Není-li s ohledem na rozsah družstva možno svolávat členské schůze, mohou stanovy určit, že úkoly členské schůze plní shromáždění (konference) delegátů volené členy družstva.

(2) Členskou schůzí svolává představenstvo podle potřeby, nejméně jednou do roka.

(3) Členská schůze musí být svolána, požádá-li o to jedna třetina členů, a v dalších případech uvedených ve stanovách.

(4) Do působnosti členské schůze patří:

- a) přijímat a měnit stanovy,
- b) volit a odvolávat členy představenstva a kontrolní komise; o způsobu volby rozhoduje členská schůze,
- c) projednávat a schvalovat zprávy představenstva a kontrolní komise o činnosti družstva,
- d) schvalovat koncepce rozvoje a hospodářský plán družstva, zásady hospodaření včetně tvorby a používání fondů, roční účetní závěrku a rozhodovat o tom, jak se naloží se ziskem a uhradí případná ztráta,
- e) rozhodovat o odvoláních a stížnostech proti usnesením představenstva, popřípadě dalších orgánů družstva,
- f) schvalovat přijetí konsolidačního programu družstva,
- g) rozhodovat o rozdělení, sloučení, splynutí a zrušení družstva,
- h) rozhodovat o dalších záležitostech týkajících se družstva a jeho činnosti, pokud tak stanoví tento zákon, stanovy, popřípadě pokud si rozhodování o některé věci vyhradila.

(5) Členská schůze může rozhodovat o rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení družstva, pokud bylo předem projednáno se svazem družstev a s národním výborem, v jehož územním obvodu má družstvo sídlo.

§ 20

Představenstvo

(1) Představenstvo je výkonným a statutárním orgánem družstva; je oprávněno jednat jménem

družstva ve všech věcech. Zabezpečuje a kontroluje plnění usnesení členské schůze, pravidelně jí podává zprávy o své činnosti a o činnosti družstva a odpovídá jí za svou činnost.

(2) Představenstvo řídí činnost družstva a rozhoduje ve všech věcech, které nejsou vyhrazeny jiným orgánům družstva.

(3) Představenstvo se schází podle potřeby, nejméně však jednou za měsíc.

(4) Způsob, jakým představenstvo jedná jménem družstva, upravují stanovy; je-li však pro právní úkon, který činí představenstvo, předepsána písemná forma, je třeba podpisu dvou členů představenstva.

(5) Představenstvo volí ze svých členů předsedu, popřípadě místopředsedu (místopředsedy) a další funkcionáře; o způsobu volby rozhoduje představenstvo.

§ 21

Předseda

(1) Předseda organizuje a řídí jednání představenstva a běžnou činnost družstva. Za výkon funkce odpovídá předseda představenstvu.

(2) Zastupování předsedy upravují stanovy.

§ 22

Kontrolní komise

(1) Kontrolní komise je kontrolním orgánem družstva. Kontroluje dodržování stanov družstva, plnění usnesení členské schůze a představenstva družstva a hospodaření družstva; vyjadřuje se k roční účetní závěrce a k návrhu na rozdělení zisku nebo na úhradu ztráty družstva.

(2) Kontrolní komise volí ze svých členů předsedu; o způsobu volby rozhoduje komise.

(3) Kontrolní komise odpovídá za svou činnost členské schůzi a podává jí zprávy o své činnosti.

(4) Členy kontrolní komise nemohou být členové představenstva.

§ 23

Orgány v malém družstvu

V družstvu s malým počtem členů, nejvíše do třiceti členů, mohou stanovy určit, že funkci představenstva a kontrolní komise plní členská schůze, která volí z členů družstva předsedu, popřípadě další funkcionáře.

§ 24

Vnitřní organizace družstva

(1) Vnitřní organizace družstva je ve výhradní působnosti družstva.

(2) Vnitřní organizaci družstva upravuje or-

ganizační řád, popřípadě jiný vnitřní organizační předpis, který vydává představenstvo.

ČÁST VI

HOSPODÁŘSKÁ A SOCIÁLNÍ ČINNOST DRUŽSTVA

§ 25

Vztah družstva a státu

(1) Socialistický stát v souladu se svou hospodářsko-organizátorskou funkcí vytváří především prostřednictvím obecně závazných právních předpisů podmínky pro plánovitý hospodářský, sociální a společenský rozvoj družstva; napomáhá jeho efektivnímu rozvoji, podporuje jeho podnikavost a iniciativu při uspokojování potřeb občanů a společnosti.

(2) Družstvo využívá státem poskytované účelově určené příspěvky, popřípadě jiné formy výhod a pomoci k dosažení cílů hospodářského a sociálního rozvoje socialistické společnosti.

§ 26

Hospodářský plán

(1) Družstvo hospodaří podle vlastního hospodářského plánu, jako základního nástroje řízení své činnosti.

(2) Hospodářský plán družstva vychází ze zájemů a cílů státního plánu hospodářského a sociálního rozvoje (dále jen „státní plán“).

(3) Hospodářský plán družstva musí zabezpečovat uzavřené hospodářské smlouvy; zajišťuje rozvoj družstva a vychází z objednávek, průzkumů trhu a z vlastních záměrů družstva.

(4) Při tvorbě a plnění hospodářského plánu musí družstvo zejména efektivně využívat veškeré použitelné zdroje a kapacity, především zdroje vedeckotechnického pokroku, uplatňovat progresivní normy spotřeby práce, surovin, materiálů, energie a paliv a trvale usilovat o snižování vlastních nákladů, zvyšování produktivity práce a růst použitelného zisku.

(5) Družstvo sestavuje hospodářský plán za široké účasti členů a pracovníků družstva. Členové a pracovníci družstva se aktivně podílejí na plnění hospodářského plánu a na kontrole jeho plnění.

§ 27

Hospodářské smlouvy

(1) Hospodářské smlouvy jsou základem hospodářských vztahů mezi družstvy navzájem a mezi družstvy a dalšími socialistickými organizacemi, zabezpečují plnění úkolů vyplývajících z hospodářského plánu družstva a změn v poptávce na vnitřním a zahraničním trhu; současně jsou jedním ze závazných podkladů pro tvorbu hospodářského plánu družstva.

(2) Hospodářské smlouvy jsou pro družstvo závazné a družstvo je povinno je dodržovat. Jejich plnění se promítá do konečných hospodářských výsledků a ovlivňuje tvorbu fondů družstva a odměňování jeho pracovníků a členů. Za neplnění hospodářských smluv nese družstvo majetkovou odpovědnost.

§ 28

Vědeckotechnický pokrok

(1) Družstvo využívá ve své činnosti vedeckotechnické poznatky a trvale zvyšuje technickou úroveň, kvalitu a konkurenčeschopnost výrobků, prací a služeb v souladu s požadavky členů, spotřebitelů a socialistické společnosti.

(2) V zájmu urychlení a intenzifikace vedeckotechnického pokroku uplatňuje družstvo různé formy spojování vědy s výrobou.

§ 29

Kvalita výrobků, prací a služeb

Péče o růst kvality výrobků, prací a služeb je přední povinností družstva a předpokladem jeho vlastního hospodářského a sociálního rozvoje i uspokojování potřeb společnosti.

§ 30

Nákup a prodej

(1) Družstvo ve spolupráci s jinými družstvy a dalšími subjekty zabezpečuje materiálové a technické své výrobní a jiné potřeby tak, aby plynule uskutečňovalo svoji hospodářskou a sociální činnost a aby hospodářně a účelně nakládalo se svými zdroji. K tomu účelu družstvo samostatně organizuje svůj nákup a samo si volí své nákupní cesty se zřetelem na nutnost racionálního oběhu výrobků, surovin a materiálů v národním hospodářství.

(2) Družstvo samostatně volí nevhodnější způsoby a organizaci prodeje svého zboží.

(3) V případech stanovených zákonem zabezpečuje družstvo svůj nákup a prodej v souladu s opatřeními příslušných státních orgánů.

§ 31

Finanční zdroje

Finanční zdroje družstva tvoří zápisné, podíly, vklady členů, příjmy z činnosti družstva a z dalších zdrojů.

§ 32

Ceny

(1) Družstvo prodává výrobky a poskytuje práce a služby za ceny, popřípadě úhrady stanovené nebo dohodnuté v souladu s cenovými předpisy.

(2) Družstvo je povinno dodržovat pravidla státního řízení cen. Prostředky získané neoprávně-

ně porušením cenových předpisů, pokud je družstvo nevrátí neprodleně poškozenému odběrateli, odvede do státního rozpočtu. Za porušení cenové kázně je družstvo postihováno podle obecně závazných právních předpisů.

Zahraničně hospodářská činnost

§ 33

(1) Družstvo využívá ve své hospodářské činnosti i zapojení do mezinárodní dělby práce, především v rámci socialistické ekonomické integrace.

(2) Družstvo může podle zákonem stanovených pravidel uskutečňovat zahraničně hospodářskou činnost, a to zpravidla na základě devizového samofinancování. Má právo za podmínek stanovených zákonem navazovat a uskutečňovat přímé vztahy s organizacemi ze států podílejících se na socialistické ekonomické integraci.

§ 34

(1) Družstvo má právo zřizovat devizový fond. Prostředky pro něj získává družstvo podle devizového normativu z devizové tržby získané z vývozu zboží, ze salda kooperačních dodávek a z prodeje licencí, jakož i z úspor poskytovaných devizových prostředků, popřípadě z devizových dotací a úvěrů.

(2) Prostředky devizového fondu slouží k zabezpečování rozvoje hospodářské činnosti družstva, ke krytí dovozních potřeb, k úhradě devizových závazků a ke splácení úvěrů poskytnutých bankou, pokud jsou příjmem devizového fondu.

(3) Prostředky devizového fondu vytvořené družstvem mu nelze odejmout; družstvo o jejich použití rozhoduje samostatně v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Zůstatek fondu lze převádět do dalších kalendářních let bez omezení.

Tvorba a ochrana životního prostředí a racionální využívání přírodních zdrojů

§ 35

(1) Družstvo je povinno uskutečňovat svoji hospodářskou a sociální činnost tak, aby co nejúčinněji chránilo životní prostředí před škodlivými vlivy, které jsou jeho činností vyvolávány, zejména aby neohrožovalo zdraví občanů. Z vlastních zdrojů finančuje a uskutečňuje opatření k tvorbě a ochraně všech složek životního prostředí ohrožovaných jeho činností.

(2) Družstvo je povinno budovat zařízení na ochranu životního prostředí, uvádět tato zařízení do provozu společně s příslušným výrobním nebo nevýrobním zařízením a trvale zajišťovat jejich plnulý a účinný chod.

§ 36

(1) Družstvo odpovídá za racionální využívání a ochranu přírodních zdrojů.

(2) Za využívání přírodních zdrojů jako části národního majetku platí družstvo stanovené poplatky.

§ 37

Družstvo je povinno hospodárně a účelně využívat odpady ze své hospodářské činnosti jako zdroje druhotních surovin a energie, popřípadě vytvářet podmínky pro jejich hospodářské využití jinými subjekty. Za tím účelem je povinno odpady evidovat, shromažďovat je na vhodných místech a chránit je před znehodnocením nebo odcizením. Nelze-li odpad hospodářsky využít, je družstvo povinno likvidovat jej způsobem neohrožujícím životní prostředí.

§ 38

Při realizaci opatření k ochraně životního prostředí a při racionálném využívání přírodních zdrojů družstvo spolupracuje s příslušným národním výborem.

§ 39

Systém informací

(1) Družstvo je povinno podle obecně závazných právních předpisů zpracovávat a vést sociálně ekonomické informace, vědeckotechnické a ekonomické informace, jakož i informace pro plánování a sestavování státních rozpočtů (dále jen „informace“).

(2) Družstvo je povinno poskytovat informace příslušným orgánům ve stanovených termínech a zajišťovat jejich věrohodnost.

(3) Vyžadovat předkládání informací od družstva je přípustné jen v rozsahu a způsobem stanoveným obecně závaznými právními předpisy.

§ 40

Kontrolní činnost

(1) Družstvo je povinno vytvořit účinný systém kontroly, zabezpečovat zejména soustavnou kontrolu jakosti výroby, ochranu družstevního majetku a kontrolovat chod své hospodářské činnosti. Kontrola musí být prováděna jako nedílná součást řízení, sloužit k jeho upevňování a přispívat k vytváření souladu rozvoje družstva se zájmy společnosti a kolektivu členů družstva.

(2) Kontrolu činnosti družstva provádějí pouze orgány, jejichž kontrolní funkce jsou upraveny zákonem. Kontrola musí přispívat ke zvýšení efektivnosti hospodářské a sociální činnosti družstva.

§ 41

Roční účetní závěrka

Družstvo je povinno vést předepsaným způsobem

bem účetnictví, sestavovat roční účetní závěrku a poskytovat ji příslušným orgánům státní správy a příslušné bance.

§ 42

Mzdy a odměny

(1) Družstvo odměňuje členy a pracovníky podle výsledků práce; výše odměn je závislá na hospodářských výsledcích družstva a osobním podílu člena a pracovníka na nich.

(2) V zásadních otázkách týkajících se odměňování družstvo úzce spolupracuje s orgány Revolučního odborového hnutí v souladu s jejich působností; v družstvech, kde obsahem členství je též pracovní vztah, postupuje družstvo v souladu se stanovami.

§ 43

Pěče o kvalifikaci

(1) Družstvo pečeje o výchovně vzdělávací proces a poskytuje podporu a pomoc školám a školským zařízením. Činí tak s přednostním zaměřením na modernizaci obsahu vzdělávání a výchovy pro budoucí povolání a s přihlédnutím ke svým hospodářským potřebám.

(2) Družstvo podle svých potřeb získává žáky ke studiu ve středních odborných učilištích a v souladu s celospolečenskými zájmy zabezpečuje materiálně technické, personální a další podmínky pro přípravu mládeže na dělnická povolání. Úkoly spojené s přípravou mládeže na povolání ve středních odborných učilištích zajišťují svazy družstev za aktivní účasti družstev.

(3) Družstvo pečeje o další zvyšování kvalifikace svých členů a pracovníků ve spolupráci se svazem družstev a Ústřední radou družstev, které vytvářejí vzdělávací zařízení a spolupracují se školskými a dalšími výchovně vzdělávacími institucemi.

§ 44

Konsolidační program

(1) Družstvu, které není schopno samostatně hospodařit, může příslušný svaz družstev poskytnout finanční prostředky a vázat jejich použití na jím stanovený zvláštní režim hospodaření družstva.

(2) Zvláštní režim hospodaření družstva spočívá v uplatnění konsolidačního programu na přesně stanovenou dobu a ve sledování jeho plnění.

(3) Konsolidační program je soubor hospodářských, technických, organizačních a kádrových opatření, opatření v odměňování a dalších opatření směřujících k obnovení schopnosti družstva plnit své hospodářské funkce.

ČÁST VII DRUHY DRUŽSTEV

§ 45

Družstvy podle tohoto zákona jsou bytová družstva, spotřební družstva, výrobní družstva, popřípadě jiná družstva.

§ 46

Bytová družstva

(1) Bytová družstva zabezpečují především organizování přípravy a provádění výstavby, provoz bytových a nebytových objektů a služby spojené s bydlením.

(2) Bytová družstva se podílejí na rozvíjení materiálních podmínek pro bydlení občanů a na plánování komplexní bytové výstavby.

(3) Při plnění svých úkolů bytová družstva připravují a zabezpečují:

- a) výstavbu bytů v družstevních domech, rodinných domků a garáží,
- b) údržbu, opravy, rekonstrukci a modernizaci bytového majetku,
- c) materiálně výrobní základnu pro údržbu a opravy bytů a nebytových prostor a pro poskytování služeb spojených s bydlením,
- d) poskytování služeb spojených s bydlením svým členům,
- e) poskytování služeb spojených s bydlením za úplatu občanům i organizacím.

(4) Bytová družstva zajišťují provoz a správu družstevních objektů a napomáhají k tomu, aby užívání bytů, domů a společných zařízení přispívalo k dodržování pravidel socialistického soužití.

(5) Bytová družstva vyrábějí materiály, stavební díly, zařízení a výrobky potřebné k výstavbě bytů a nebytových prostor, k modernizaci staršího bytového fondu a k rozvoji služeb a činností spojených s bydlením.

§ 47

Spotřební družstva

(1) Spotřební družstva zabezpečují především služby na úseku maloobchodní a velkoobchodní činnosti, v oblasti veřejného stravování, ubytování, cestovního ruchu, jakož i další služby občanům a organizacím.

(2) Spotřební družstva uskutečňují rovněž po travinářskou, popřípadě jinou výrobu spojenou se svou činností.

(3) Spotřební družstva nakupují a prodávají též zemědělské a lesní produkty, po domácku vyroběné zboží, popřípadě jiné zboží, jímž mohou zkvalitnit služby občanům a organizacím.

§ 48

Výrobní družstva

(1) Výrobní družstva uskutečňují především výrobu spotřebního zboží, výrobu na zakázku, opravárenské a jiné služby občanům a organizacím, řemeslnou, umělecko-řemeslnou a lidovou uměleckou výrobou, popřípadě jinou výrobu pro vnitřní a zahraniční trh.

(2) Výrobní družstva mohou zřizovat vlastní síť prodejen a vzorkových síní.

(3) Výrobní družstva ve své činnosti využívají i místní zdroje surovin a materiálů.

(4) Výrobní družstva, především výrobní družstva invalidů, pečují o zapojování osob se změněnou pracovní schopností do pracovního procesu.

§ 49

Jiná družstva

Vedle bytových, spotřebních a výrobních družstev mohou vznikat i jiná družstva zabezpečující služby občanům, družstvům i dalším organizacím (např. revizní a účetní činnost, zpracování programů pro výpočetní techniku, přípravu a zabezpečování investiční výstavby, popřípadě další služby).

CÄST VIII**SVAZY DRUŽSTEV****Vznik, postavení a působnost svazů družstev**

§ 50

(1) Družstva se sdružují do svazů družstev České socialistické republiky a do svazů družstev Slovenské socialistické republiky v souladu se zájmy společnosti na prehlabování vzájemné spolupráce i spolupráce s dalšími socialistickými organizacemi.

(2) Ke vzniku svazu družstev je třeba usnesení sjezdu o založení, přijetí stanov a zvolení orgánů svazu.

(3) Svaz družstev může zaniknout pouze usnesením sjezdu.

§ 51

(1) Svaz družstev je právnickou osobou; vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

(2) Družstva jako členové svazu mají stejná práva a stejně povinnosti.

(3) Členská družstva odvádějí příspěvky pro činnost svazu v rozsahu stanoveném sjezdem.

(4) Práva a povinnosti členů svazu, působnost orgánů svazu a způsob jeho hospodaření, jakož i další otázky činnosti a vnitřní organizace svazu upravují stanovy, pokud je neupravuje zákon.

(5) Orgány svazu družstev jsou voleny na období nejvýše pět let.

§ 52

Svaz družstev:

- a) vytváří předpoklady pro všeobecný rozvoj družstev, zejména pomáhá členským družstvům po odborné stránce zabezpečovat jejich úkoly a zdokonalovat metody jejich činnosti, organizuje výměnu zkušeností z práce družstev, napomáhá uplatnění vedeckotechnického rozvoje, zpracovává návrhy koncepcí rozvoje jednotlivých činností a vytváří předpoklady pro jejich realizaci,
- b) podílí se na tvorbě prognóz a koncepcí hospodářského a sociálního rozvoje společnosti, zejména z hlediska využití možností družstev,
- c) podle povahy věci zabezpečuje přípravu mládeže na povolání ve středních odborných učilištích a úkoly související s nemocenským pojištěním a rekreační péčí,
- d) projednává společné záležnosti členských družstev a v těchto věcech je jejich představitel, e) vytváří podle specifických potřeb členských družstev společné účelové fondy v rozsahu a způsobem stanoveným sjezdem; zůstatky těchto fondů lze převádět do dalších let,
- f) provádí revize hospodaření členských družstev v souladu s obecně závaznými právními předpisy,
- g) zakládá družstevní podniky a vykonává vůči nim z toho vyplývající funkce,
- h) v případě potřeby vypracovává konsolidační program pro členské družstvo,
- i) plní další úkoly podle tohoto a dalších zákonů.

§ 53

Svaz družstev zabezpečuje plánovité využití všech zdrojů, které stát jeho prostřednictvím poskytuje družstvům jako nástroj k dosažení cílů státní politiky v družstevnictví.

§ 54

Sjezd členských družstev

(1) Nejvyšším orgánem svazu družstev je sjezd členských družstev, který je svoláván nejméně jednou za pět let. Sjezd stanoví zejména hlavní směry rozvoje činnosti družstev a svazu, schvaluje stanovy svazu a jejich změny. Volí členy a kandidáty ústředního výboru svazu a členy a kandidáty kontrolní komise svazu. O způsobu volby rozhoduje sjezd.

(2) Sjezd členských družstev musí být svolán, požádá-li o to nejméně jedna třetina členských družstev.

§ 55

Ústřední výbor svazu družstev

(1) Ústřední výbor svazu družstev zabezpečuje

plnění úkolů uložených sjezdem a dalších hlavních úkolů v oboru působnosti svazu; za svou činnost odpovídá sjezdu, kterému předkládá zprávy o činnosti a hospodaření svazu.

(2) Volí předsedu, místopředsedy svazu a další členy představenstva; o způsobu volby rozhoduje ústřední výbor. Představenstvo je výkonným a statutárním orgánem svazu družstev.

(3) K plnění svých úkolů může ústřední výbor zřizovat pomocné orgány.

§ 56

Kontrolní komise svazu družstev

(1) Kontrolní komise je kontrolním orgánem svazu družstev. Kontroluje dodržování stanov svazu, plnění usnesení sjezdu členských družstev, ústředního výboru svazu a představenstva, jakož i hospodaření svazu, včetně hospodaření se společnými účelovými fondy spravovanými svazem. Za svou činnost odpovídá sjezdu, kterému předkládá zprávy o výsledcích své činnosti.

(2) Kontrolní komise volí ze svých členů předsedu; o způsobu volby rozhoduje kontrolní komise.

§ 57

Další působnost svazu družstev

Svaz družstev je oprávněn:

- a) zastavit výkon usnesení orgánu členského družstva, které je v rozporu s obecně závaznými právními předpisy nebo stanovami družstva,
- b) zrušit usnesení orgánu členského družstva, jehož výkon byl zastaven, nezjedná-li družstvo ve stanovené lhůtě nápravu.

ČÁST IX

ÚSTŘEDNÍ RADA DRUŽSTEV

§ 58

Postavení Ústřední rady družstev

(1) Svazy družstev České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky se sdružují do Ústřední rady družstev.

(2) Svazy družstev odvádějí příspěvky pro činnost Ústřední rady družstev ve výši stanovené jejím sjezdem.

(3) Ústřední rada družstev je právnickou osobou; vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

(4) Práva a povinnosti členů Ústřední rady družstev, působnost orgánů Ústřední rady družstev a způsob jejího hospodaření, jakož i další otázky činnosti a vnitřní organizace upravují stanovy Ústřední rady družstev, pokud je neupravuje zákon.

(5) Orgány Ústřední rady družstev jsou voleny nejvýše na pět let.

§ 59

Působnost Ústřední rady družstev

(1) Ústřední rada družstev:

- a) pečeje o všeobecný rozvoj družstevnictví a projednává jeho společné záležitosti,
- b) zabezpečuje koordinaci činnosti svazů družstev, výměnu zkušeností a informací mezi nimi a projednává jejich společné záležitosti,
- c) zakládá družstevní podniky včetně družstevních podniků pro zahraniční obchod a vykonává vůči nim z toho vyplývající funkce,
- d) organzuje zvyšování kvalifikace funkcionářů a pracovníků československého družstevnictví, jakož i funkcionářů a pracovníků pro potřeby zahraničních družstevních organizací,
- e) vytváří podle specifických potřeb československého družstevnictví společné účelové fondy v rozsahu a způsobem stanoveným sjezdem Ústřední rady družstev; zůstatky těchto fondů lze převádět do dalších let,
- f) plní další úkoly podle tohoto a dalších zákonů.

(2) Ústřední rada družstev je představitelem československého družstevnictví v Československé socialistické republice i v zahraničních vztazích.

§ 60

Sjezd Ústřední rady družstev

(1) Nejvyšším orgánem Ústřední rady družstev je sjezd, který je svoláván nejméně jednou za pět let.

(2) Sjezd Ústřední rady družstev stanoví zejména hlavní směry rozvoje československého družstevnictví, schvaluje stanovy Ústřední rady družstev a jejich změny, volí členy a kandidáty výboru Ústřední rady družstev a členy a kandidáty kontrolní komise; o způsobu volby rozhoduje sjezd.

§ 61

Výbor Ústřední rady družstev

(1) Výbor Ústřední rady družstev zabezpečuje plnění úkolů uložených sjezdem a dalších hlavních úkolů československého družstevnictví; za svou činnost odpovídá sjezdu, kterému předkládá zprávy o činnosti a hospodaření Ústřední rady družstev.

(2) Výbor Ústřední rady družstev volí předsedu, místopředsedu Ústřední rady družstev a další členy představenstva, které je jejím výkonným a statutárním orgánem; o způsobu volby rozhoduje výbor.

(3) K plnění svých úkolů může výbor zřizovat pomocné orgány.

§ 62

Kontrolní komise Ústřední rady družstev

(1) Kontrolní komise Ústřední rady družstev je jejím kontrolním orgánem. Kontroluje dodržování stanov Ústřední rady družstev, plnění usnesení sjezdu, výboru a představenstva Ústřední rady družstev, jakož i hospodaření Ústřední rady družstev, včetně hospodaření se společnými účelovými fondy spravovanými Ústřední radou družstev.

(2) Kontrolní komise volí ze svých členů předsedu. O způsobu volby rozhoduje kontrolní komise.

ČÁST X**DRUŽSTEVNÍ PODNIK A SDRUŽENÍ****Družstevní podnik**

§ 63

Právní postavení podniku

(1) Družstevní podnik je socialistickou organizací, která provozuje svoji činnost samostatně podle zásady úplného chozrasčtu a na základě socialistické samosprávy.

(2) Družstevní podnik je právnickou osobou; vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

(3) Družstevní podnik neodpovídá za závazky zakládající družstevní organizace a tato organizace neodpovídá za závazky družstevního podniku.

§ 64

Zakladatel družstevního podniku, vznik a zánik družstevního podniku

(1) Družstevní podnik může založit družstvo, svaz družstev, Ústřední rada družstev nebo několik těchto družstevních organizací společně.

(2) Pro vznik družstevního podniku zakládaného družstevní organizací se vyžaduje vyjádření národního výboru, v jehož územním obvodu má mít družstevní podnik sídlo; ustanovení § 18 a § 19 zákona o státním podniku platí přiměřeně.

(3) Je-li družstevní podnik zakládán více družstevními organizacemi, uzavírají tyto organizace smlouvu o založení družstevního podniku.

(4) Smlouva o založení družstevního podniku musí obsahovat:

- a) název a sídlo zakládajících družstevních organizací,
- b) název a sídlo družstevního podniku,
- c) předmět činnosti a vnitřní organizaci družstevního podniku,
- d) práva a povinnosti zakládajících družstevních organizací,

e) formu a výši vkladů zakládajících družstevních organizací,

f) ustanovení o úhradě nákladů spojených s předmětem činnosti, způsob rozdělení zisku, popřípadě ustanovení o úhradě ztráty družstevního podniku,

g) vypořádání závazků při zániku družstevního podniku nebo při vystoupení zakládající družstevní organizace.

(5) Návrh na zápis družstevního podniku, založeného smlouvou, do podnikového rejstříku, podává jedna ze zakládajících družstevních organizací, určená ve smlouvě o založení družstevního podniku.

(6) Pro zánik družstevního podniku platí obdobně ustanovení § 21 až 24 zákona o státním podniku.

§ 65

Řídící orgány družstevního podniku

(1) V čele podniku je ředitel (popřípadě jiný vedoucí), který jako jediný vedoucí řídí činnost podniku a je za ni a za její výsledky odpovědný zakládající družstevní organizaci a kolektivu pracovníků.

(2) Ředitel jako statutární orgán podniku jedná jménem podniku ve všech věcech.

(3) O řídících orgánech podniku a socialistické samosprávě platí přiměřeně ustanovení § 25 až 35 zákona o státním podniku; je-li podnik zakládán smlouvou, platí především ustanovení této smlouvy.

§ 66

Vnitřní organizace družstevního podniku

(1) Vnitřní organizaci podniku upravuje organizační řád, popřípadě jiný vnitropodnikový organizační předpis, u podniků vzniklých na základě smlouvy případně též tato smlouva.

(2) Člení-li se podnik na vnitřní organizační jednotky, může organizační řád, popřípadě jiný vnitropodnikový organizační předpis stanovit rozsah, v němž vnitřní organizační jednotka vystupuje v právních vztazích jménem podniku; právní úkony činí její vedoucí, popřípadě další pracovníci určení organizačním řádem, popřípadě jiným vnitropodnikovým organizačním předpisem.

(3) Vydání organizačního řádu, popřípadě jiného vnitropodnikového organizačního předpisu je v působnosti podniku, pokud zakládající družstevní organizace neurčí jinak.

§ 67

Ustanovení § 25 až 44 tohoto zákona se vztahuje přiměřeně na družstevní podniky.

Zájmové sdružení

§ 68

(1) Družstva a družstevní podniky mohou na vzájem dobrovolně sdružovat prostředky i činností k dosažení určitého účelu nebo v jiném společném zájmu; účastníkem sdružení mohou být i jiné organizace.

(2) Pro zájmové sdružení platí obdobně ustanovení § 53 odst. 2 a 3, § 54 až 56 zákona o státním podniku.

ČÁST XI

§ 69

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná

(1) Návrhy zákonů a dalších obecně závazných právních předpisů týkajících se družstevnictví projednávají příslušné ústřední orgány se svazy družstev a s Ústřední radou družstev.

(2) Pokud dále není uvedeno jinak, řídí se ustanoveními tohoto zákona i právní vztahy vzniklé před 1. červencem 1988; vznik těchto právních vztahů, jakož i nároky z nich vzešlé před 1. červencem 1988 se však posuzují podle dosavadních předpisů.

(3) Platnost vlastních stanov družstva, svazu družstev a Ústřední rady družstev zaniká přijetím nových stanov, nejpozději však dnem 31. prosince 1988.

(4) Stanovy Ústřední rady družstev vydá v souladu s tímto zákonem výbor Ústřední rady družstev, stanovy svazů družstev vydá v souladu s tímto zákonem ústřední výbor svazu družstev, a to do 31. prosince 1988.

(5) Statuty družstevních podniků zřízených podle dosavadních předpisů a smlouvy o sdružení

uveďou jejich zakladatelé do souladu s tímto zákonem nejpozději do 31. prosince 1988.

(6) Působnost sjezdu členských družstev podle § 51 odst. 3 a § 52 písm. e) a působnost sjezdu Ústřední rady družstev podle § 58 odst. 2 a § 59 odst. 1 písm. e) vykonává v období do nejbližšího sjezdu ústřední výbor svazu, popřípadě výbor Ústřední rady družstev.

(7) Platnost závazných směrnic vydaných svazy družstev a Ústřední radou družstev podle § 87 odst. 1 hospodářského zákoníku, zejména v otázkách plánování, financování a hospodaření, zaniká dnem přijetí nových stanov svazů družstev a Ústřední rady družstev, nejpozději však dnem 31. prosince 1988.

(8) Pro období do roku 1990 mohou svazy družstev a Ústřední rada družstev, v dohodě s federálním ministerstvem financí, ministerstvem financí, mezd a cen republik, se Státní plánovací komisí a s plánovacími komisemi republik, vydávat v nezbytném rozsahu a v souladu s tímto zákonem závazné směrnice upravující plánování, financování a hospodaření družstevních organizací v jejich působnosti.

(9) Český svaz bytových družstev a Slovenský svaz bytových družstev mohou se schválením vlády příslušné republiky vydat vzorové stanovy stavebních bytových družstev.

(10) Zrušuje se odstavec 2 a vypouští se označení odstavce 1 v § 508 občanského zákoníku.

§ 70

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1988.

Husák v. r.**Indra v. r.****Štrougal v. r.**

95

Z A K O N

ze dne 15. června 1988,

kterým se mění a doplňuje zákon č. 123/1975 Sb., o užívání půdy a jiného zemědělského majetku k zajištění výroby

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 123/1975 Sb., o užívání půdy a jiného zemědělského majetku k zajištění výroby, se mění a doplňuje takto:

1. § 8 se vypouští.

2. § 9 včetně nadpisu zní:

,§ 9

Dočasné užívání

(1) Pozemky nevhodné pro socialistickou zemědělskou velkovýrobu může zemědělská organizace, které k nim náleží právo užívání, přenechat do dočasného užívání v tomto pořadí

- a) svým členům anebo svým pracovníkům k zemědělskému využití,
- b) státní nebo družstevní organizaci k zemědělskému a výjimečně i k nezemědělskému využití,
- c) společenské organizaci k zemědělskému využití,
- d) jiným občanům k zemědělskému využití.

(2) Členům nebo pracovníkům zemědělské organizace nebo jiným občanům nelze přenechat do dočasného užívání vodní plochy a rybníky s chovem ryb.

(3) Zemědělská organizace může v odůvodněných případech přenechat do dočasného užívání socialistickým organizacím i stavby, k nimž jí náleží právo užívání, popřípadě jejich části, a pozemky, na nichž jsou tyto stavby zřízeny.

(4) Dočasné užívání vzniká písemnou smlouvou, k jejíž účinnosti je třeba souhlasu okresního národního výboru. Ve smlouvě o přenechaní pozemku do dočasného užívání občanovi může být dohodnuta i přiměřená úplata.

(5) Uživatel, jemuž byly přenechány pozemky do dočasného užívání k zemědělskému využití, může na nich s předchozím souhlasem zemědě-

ské organizace provádět úpravy a zřizovat dočasné stavby potřebné z hlediska zemědělského využití. To platí i pro stavby přenechané zemědělskou organizací do dočasného užívání, pokud jde o stavební úpravy. Souhlas zemědělské organizace je podkladem, bez něhož nemůže stavební úřad vydat územní rozhodnutí, stavební povolení nebo sdělení, že proti provedení stavby nemá námitek.¹⁾

(6) Všechny porosty, které na pozemku vzesly v době dočasného užívání, jsou majetkem dočasného uživatele.

(7) Dočasné užívání skončí uplynutím doby, na kterou bylo sjednáno. Není-li doba sjednána, skončí uplynutím doby, v níž bylo anebo mohlo být dosaženo účelu, ke kterému byl pozemek do užívání přenechán. Užívání může skončit výpovědí s šestiměsíční výpovědní lhůtou ke dni 31. prosince běžného roku, pokud obecně závazný právní předpis nebo dohoda účastníků nestanoví jinak.

(8) Jsou-li pozemek nebo stavba, přenechané zemědělskou organizací do dočasného užívání, užívány v rozporu se zájmem společnosti, okresní národní výbor smlouvu o dočasném užívání zruší.

(9) Ke dni skončení dočasného užívání je uživatel povinen uvést pozemek do původního stavu, nevyplývá-li ze smlouvy o přenechaní pozemku do dočasného užívání nebo z pozdějšího ujednání něco jiného; přitom je třeba dbát, aby nedocházelo k neodůvodněným hospodářským ztrátám.“.

3. Za § 11 se vkládá nový § 11a, který zní:

,§ 11a

Právo užívání pozemku, na němž byla nebo má být zřízena malá vodní elektrárna, může zemědělská organizace převést na socialistickou organizaci nebo může pozemek přenechat do užívání občanovi písemnou smlouvou, k jejíž účinnosti je třeba souhlasu okresního národního výboru.“.

4. Nadpis pod § 12 se uvede nad tímto paragrafem.

¹⁾ § 39, § 57 odst. 2 a § 66 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

5. Za § 12 se vkládá nový § 12a, který zní:

„§ 12a

(1) Právo užívání pozemku nebo jeho části může okresní národní výbor zrušit na návrh jeho vlastníka se souhlasem zemědělské organizace, pokud jde o nezastavěný stavební pozemek a pokud by pozemek vzhledem ke svému určení a výměře mohl být předmětem práva osobního užívání.²⁾

(2) Právo užívání hospodářské budovy nebo jiné stavby (dále jen „hospodářská budova“), kterou zemědělská organizace již nepotřebuje, může okresní národní výbor zrušit na návrh zemědělské organizace se souhlasem vlastníka. Rozhodnutím o zrušení práva užívání hospodářské budovy musí být zrušeno i právo užívání zastavěné plochy s ná-

dvořím nebo přilehlou zahradou; výměra zahrady nesmí přesáhnout 400 m². Nejvyšší přípustná výměra zahrad může být výjimečně překročena, jen kdyby jinak vznikl pozemek nevhodného tvaru a/nebo zbylá část pozemku byla zcela nevhodná pro hospodaření zemědělské organizace.

(3) Byla-li hospodářská budova na náklady zemědělské organizace zhodnocena, je vlastník povinen poskytnout náhradu zemědělské organizaci odpovídající účelnému a trvalému zhodnocení podle stavu v době zrušení práva užívání.“

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1988.

Husák v. r.

Indra v. r.

Štrougal v. r.

²⁾ § 199, 200 a § 490 odst. 2 občanského zákoníku.

96**V Y H L Á Š K A****Českého geologického úřadu**

ze dne 27. května 1988

o správě výhradních ložisek a o evidenci a odpisech jejich zásob

Český geologický úřad stanoví podle § 22 odst. 4 a v dohodě s federálním ministerstvem financí podle § 10 odst. 3 a v dohodě s Českým báňským úřadem a Českou komisí pro plánování a vědeckotechnický rozvoj podle § 21 odst. 4 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon):

Č A S T P R V N I

SPRÁVA VÝHRADNÍCH LOŽISEK

§ 1**Určení správce výhradního ložiska**

Správce ložiska vyhrazeného nerostu určuje ústřední orgán státní správy současně s vydáním osvědčení o výhradním ložisku;¹⁾ správce ložiska nevyhrazeného nerostu určuje současně s vydáním rozhodnutí o vhodnosti ložiska pro potřeby a rozvoj národního hospodářství²⁾ (dalej jen „rozhodnutí o výhradním ložisku“).

§ 2**Povinnosti správce výhradního ložiska**

Správce výhradního ložiska³⁾ je povinen

- a) navrhnut obvodnímu báňskému úřadu sta-

novení, změnu, popřípadě zrušení chráněného ložiskového území,

- b) vyjadřovat se k žádostem o povolení staveb a zařízení v chráněném ložiskovém území, nesouvisících s dobýváním výhradního ložiska,
- c) vést, doplňovat a uchovávat důlně měřickou⁴⁾ a geologickou dokumentaci⁵⁾ při vyhledávání, průzkumu, otvírce, přípravě a dobývání výhradního ložiska a ostatní hornické činnosti,
- d) průběžně vyhodnocovat, dokumentovat, evidovat a vykazovat stav zásob výhradního ložiska a jeho změny (§ 8),
- e) řešit včas střety zájmů při stanovení dobývacího prostoru a při plánování otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska s orgány, kterým patří jejich ochrana podle zvláštních předpisů,⁶⁾ a to zejména s cílem omezit nepříznivé vlivy na životní prostředí,
- f) navrhnout po převzetí výhradního ložiska k dobývání stanovení, změnu, popřípadě zrušení dobývacího prostoru ústřednímu orgánu státní správy, do jehož působnosti patří správce výhradního ložiska,
- g) racionálně využívat zásoby výhradního ložiska při dobývání, úpravě a zušlechtování ne-

¹⁾ § 5 a 6 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon).

²⁾ § 7 horního zákona.

³⁾ § 10 horního zákona.

⁴⁾ Důlně měřický předpis Českého báňského úřadu čj. 700/1972 pro povrchové dobývání rud a nerud (reg. v částce č. 26/1972 Sb.).

Důlně měřický předpis Českého báňského úřadu čj. 4700/1967 — Seznam smluvených značek důlních map (reg. v částce č. 43/1968 Sb.).

Důlně měřický předpis Českého báňského úřadu čj. 3700/1974 pro geologický průzkum a pro těžbu ložisek ropy a zemního plynu (reg. v částce č. 6/1976 Sb.).

Výnos Českého báňského úřadu čj. 4800/1986 o důlně měřické dokumentaci na hlubinných dolech (reg. v částce č. 27/1986 Sb.).

Výnos Českého báňského úřadu čj. 900/1987 o důlně měřické dokumentaci při povrchovém dobývání uhlí (reg. v částce č. 11/1987 Sb.).

⁵⁾ Vyhláška Ústředního báňského úřadu a Ústředního geologického úřadu čj. 1000/1962 o vedení a doplňování geologické dokumentace (reg. v částce č. 42/1962 Sb.).

⁶⁾ Například zákon č. 51/1964 Sb., o dráhách, a vyhláška ministerstva dopravy a Ústředního báňského úřadu č. 28/1967 Sb., kterou se stanoví pravidla pro styk dráh s hornickou činností, zákon č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, zákon č. 53/1966 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění zákona č. 75/1976 Sb. (úplné znění č. 124/1976 Sb.), zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), zákon č. 61/1977 Sb., o lesích, zákon č. 40/1956 Sb., o státní ochraně přírody, ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

rostů, evidovat a vyhodnocovat výrubnost a znečištění, jakož i výsledky dosahované při úpravě a zušlechtování nerostů, prováděné v souvislosti s jejich dobýváním,

- h) pečovat o ochranu výhradního ložiska, zvláště využívat všech právních prostředků proti neoprávněným zásahům a včas uplatňovat právo na náhradu způsobené škody,
- i) zabezpečovat v nezbytném předstihu v hraničích dobývacího prostoru a v odůvodněných případech i mimo dobývací prostor další průzkum výhradního ložiska k upřesnění znalostí o množství a kvalitě jeho zásob a o geologických a báňskotechnických podmínkách dobývání,
- j) plnit další povinnosti stanovené horním zákonem a jinými obecně závaznými právními předpisy.

§ 3

Převod správy výhradního ložiska

(1) Správa výhradního ložiska se převádí hospodářskou smlouvou na státní organizace k tomu určené.⁷⁾

(2) Hospodářská smlouva o převodu správy výhradního ložiska obsahuje:

- a) název ložiska, druh nerostu a množství zásob podle kategoríí, bilančnosti a vázanosti, kondice, podle nichž jsou zásoby vyhodnoceny, a údaj o zabezpečení ochrany ložiska,
- b) určení dne převodu,
- c) soupis odevzdávané důlně měřické, geologické, popřípadě další dokumentace,
- d) označení dalších materiálových hodnot, které se převádějí současně s ložiskem, s uvedením výše úplaty, pokud se nepřevádějí bezúplatně,
- e) závazek uhradit náklady za provedený geologický průzkum, pokud již nebyly vypořádány podle zvláštních předpisů.⁸⁾

(3) Převod správy výhradního ložiska oznámí přejímající organizace do jednoho měsíce obvodnímu báňskému úřadu, v jehož obvodě leží výhradní ložisko nebo jeho větší část.

§ 4

Správa výhradního ložiska neodevzdádaného k dobývání

(1) Jestliže výhradní ložisko po ukončení průzkumu nebylo odevzdáno k dobývání, zabezpečí jeho správu zpravidla svým opatřením⁹⁾ Český geologický úřad, a pokud jde o ložisko ra-

dioaktivních nerostů, federální ministerstvo paliv a energetiky.¹⁰⁾

(2) Správce výhradního ložiska, které nebylo po ukončení průzkumu odevzdáno k dobývání, je povinen

- a) navrhnut obvodnímu báňskému úřadu stanovení chráněného ložiskového území, jestliže nebylo dosud stanoveno, popřípadě navrhnut jeho změnu nebo zrušení,
- b) evidovat a vykazovat stav zásob výhradního ložiska,
- c) pečovat o ochranu výhradního ložiska, zvláště používat všech právních prostředků proti neoprávněným zásahům a včas uplatňovat právo na náhradu způsobené škody,
- d) uchovávat důlně měřickou, geologickou, popřípadě další dokumentaci,
- e) převést správu výhradního ložiska státní organizaci určené k jeho dobývání nebo je odevzdat, je-li to v celospolečenském zájmu, do trvalého užívání jiné socialistické organizaci než státní.

§ 5

Odevzdání výhradního ložiska do trvalého užívání

(1) Odevzdání výhradního ložiska do trvalého užívání se uskutečňuje hospodářskou smlouvou.

(2) Hospodářská smlouva o trvalém užívání výhradního ložiska obsahuje:

- a) název ložiska, druh nerostu, množství jeho zásob podle kategoríí, bilančnosti a vázanosti, kondice, podle nichž jsou zásoby ložiska vyhodnoceny, a údaj o zabezpečení ochrany ložiska,
- b) určení dne vzniku trvalého užívání,
- c) soupis odevzdávané důlně měřické, geologické, popřípadě další dokumentace,
- d) vymezení základních povinností a práv trvalého uživatele a podmínek vypořádání při zániku trvalého užívání,
- e) údaje o případném omezení práva trvalého užívání,
- f) označení dalšího nemovitého národního majetku, který se odevzdává s výhradním ložiskem,
- g) závazek uhradit náklady za provedený geologický průzkum a za jiné materiálové hodnoty, které se přejímají.

(3) Převzetí výhradního ložiska do trvalého užívání oznámí trvalý uživatel do jednoho měsíce

⁷⁾ § 9 horního zákona.

⁸⁾ § 12 vyhlášky ministerstva financí, Státní plánovací komise a Ústředního geologického úřadu č. 9/1967 Sb., o projektování a financování geologických prací.

⁹⁾ § 68 hospodářského zákoníku.

¹⁰⁾ § 55 až 58 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, ve znění pozdějších předpisů.

obvodnímu báňskému úřadu, v jehož obvodě leží výhradní ložisko nebo jeho větší část.

§ 6

Povinnosti trvalého uživatele výhradního ložiska

(1) Trvalý uživatel výhradního ložiska plní povinnosti uvedené v § 2 této vyhlášky.

(2) Trvalý uživatel výhradního ložiska může provádět investice v souvislosti s jeho využíváním jen s předchozím písemným souhlasem správce výhradního ložiska. Při udělení souhlasu musí být stanoven, zda a do jaké míry má trvalý uživatel při zániku trvalého užívání nárok vůči správci výhradního ložiska na úhradu jím vynaložených investičních prostředků. Úhrada nesmí být vyšší než náklady na pořízení investice snížené o její opotřebení, popřípadě nahodilé znehodnocení. Jestliže náklady na investice pořízené trvalým uživatelem byly uhraneny ze státního rozpočtu nebo byly trvalým uživatelem vynaloženy bez předchozího písemného souhlasu správce výhradního ložiska, úhrada nákladů trvalému uživateli nepřísluší.

ČÁST DRUHA

EVIDENCE ZÁSOB VÝHRADNÍCH LOŽISEK

§ 7

Zásady evidence zásob výhradních ložisek

(1) Zásoby všech vyhodnocených druhů nerostů výhradního ložiska se musí evidovat a vykazovat. V případech určených Českým geologickým úřadem v dohodě s ústředními orgány státní správy, v jejichž působnosti se dobývají příslušné druhy nerostů, se zásoby výhradních ložisek evidují a vykazují podle technologických typů,¹¹⁾ popřípadě též podle užitkových složek.¹²⁾

(2) Zásoby výhradních ložisek se evidují a vykazují v členění podle klasifikace zásob výhradních ložisek upravené zvláštními předpisy.¹³⁾

§ 8

Vedení evidence zásob správcem, popřípadě trvalým uživatelem výhradního ložiska

(1) Správce, popřípadě trvalý uživatel výhradního ložiska je povinen vést evidenci stavu a změn jeho zásob.

(2) Východiskem evidence je stav zásob výhradního ložiska podle posledního schváleného výpočtu zásob. Změny stavu zásob výhradního ložiska se evidují, vykazují a dokumentují podle příčin svého vzniku, a to

a) doplněním a zpřesněním dosavadních znalostí

o vývoji ložiska a jeho zásob průzkumem a novými poznatkami zjištěnými otvírkou, přípravou a dobýváním; prokazují se geologickou dokumentací,

- b) vydobytem zásob; prokazují se geologickou dokumentací a evidencí těžby,
- c) těžebními ztrátami zahrnujícími zásoby, které zůstaly nevydobyty v dobývané části ložiska a nejsou odepsány, a nerostné suroviny vyvezené s hlušinou na odval nebo výsypku; prokazují se geologickou dokumentací a evidencí těžby,
- d) přehodnocením zásob podle nových kondic, nového schváleného výpočtu zásob nebo vázánním, popřípadě uvolněním zásob; prokazují se stanovením nových kondic s příslušným přehodnocením zásob nebo schválením nového výpočtu zásob, popřípadě rozhodnutím o vázání nebo uvolnění zásob,
- e) odevzdáním nebo převzetím části ložiska; prokazují se dokladem o převodu správy výhradního ložiska nebo jeho části,
- f) odpisem zásob (§ 14); prokazují se rozhodnutím o odpisu zásob výhradního ložiska.

(3) Správce, popřípadě trvalý uživatel výhradního ložiska je povinen zasílat do 1. března kalendářního roku Českému geologickému úřadu a ústřednímu orgánu, do jehož působnosti patří, hlášení o stavu zásob ložiska k 1. lednu kalendářního roku a o změnách zásob v uplynulém roce. Hlášení se podává na statistických výkazech vydávaných Českým geologickým úřadem, obsahujících i seznam evidovaných druhů nerostů, jejich technologických typů a užitkových složek.

(4) Výkazy o stavu a změnách zásob výhradních ložisek prověřuje Český geologický úřad z hlediska jejich úplnosti, spolehlivosti a návaznosti na předcházející výkazy v součinnosti s ústředním orgánem, do jehož působnosti patří správce, popřípadě trvalý uživatel výhradního ložiska, Českou komisi pro plánování a vědecko-technický rozvoj, popřípadě se Státní plánovací komisi a s Českým báňským úřadem. Podle výsledků prověření výkazů ukládají uvedené ústřední orgány ve své působnosti opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

§ 9

Souhrnná evidence zásob výhradních ložisek

(1) Souhrnnou evidenci zásob výhradních ložisek vede Český geologický úřad. Tato evidence poskytuje úplné a každoročně aktualizované údaje o ověřené nerostné základně České socialistické republiky z hlediska její nerostné skladby,

¹¹⁾ Např. u kaolinu: kaolin na výrobu porcelánu, kaolin pro keramický průmysl, kaolin titančitý, kaolin pro pářenský průmysl a kaolin živcový.

¹²⁾ Např. zásoby neželezných kovů obsažených v evidovaných zásobách rudy.

¹³⁾ Část druhá nařízení vlády ČSSR č. 80/1988 Sb., o stanovení kondic, klasifikaci zásob výhradních ložisek a o posuzování, schvalování a státní expertizě jejich výpočtu.

územního rozmístění, množství a jakosti zásob výhradních ložisek a stavu jejich využívání. Souhrnná evidence zásob výhradních ložisek je podkladem zejména

- a) pro plánování ložiskového průzkumu, usměřování výzkumu báňské technologie, technologie úpravy a zpracování nerostů a pro plánování využití zásob výhradních ložisek,
- b) pro tvorbu koncepcí a prognóz zabezpečování potřeb národního hospodářství nerostnými surovinami.

(2) Souhrnná evidence zásob výhradních ložisek zahrnuje

- a) rejstřík zásob výhradních ložisek a pasporty jejich zásob,
- b) výkazy správců, popřípadě trvalých uživatelů o stavu a změnách zásob výhradních ložisek (§ 8 odst. 3),
- c) sbírku listin, zejména osvědčení a rozhodnutí o výhradním ložisku, stanovení zvláštních kondic, schválení výpočtu zásob, popřípadě závěry státní expertizy,¹⁴⁾ doklady o změně správy výhradních ložisek apod.

§ 10

Zpřístupňování souhrnné evidence zásob výhradních ložisek

(1) Český geologický úřad umožňuje nahlížet do souhrnné evidence zásob výhradních ložisek, popřípadě poskytuje z ní potřebné informace nebo výpisy orgánům, organizacím a osobám, které prokáží, že je potřeba k plnění svých povinností nebo k ochraně svých práv. Prokázání se nevyžaduje od orgánů, které do evidence nahlížejí, popřípadě požadují informace nebo výpisy podle zvláštních předpisů.¹⁵⁾

(2) Český geologický úřad může pověřit uchováváním a zpřístupňováním souhrnné evidence zásob výhradních ložisek organizaci, která patří do jeho působnosti.

§ 11

Vedení bilance zásob výhradních ložisek

(1) Český geologický úřad vede podle souhrnné evidence zásob výhradních ložisek bilanci zásob výhradních ložisek¹⁶⁾ České socialistické republiky, která obsahuje zejména

- a) přehled zásob jednotlivých výhradních ložisek uspořádaný podle druhů nerostů, popřípadě jejich technologických typů a užitkových složek a podle územního členění (kraj, popří-

padě pánev) s názvem správce, popřípadě trvalého uživatele výhradního ložiska a údajem o stanovení dobývacího prostoru a o využívání ložiska,

- b) změny stavu zásob výhradních ložisek za uplynulý rok s údaji jejich příčin,
- c) zásoby výhradních ložisek podle druhů nerostů, popřípadě podle jejich technologických typů a užitkových složek členěné podle jejich využívání, a to
 - 1. stavy zásob k 1. lednu uplynulého roku,
 - 2. změny zásob za uplynulý rok,
 - 3. stavy zásob k 1. lednu kalendářního roku.

(2) V bilanci zásob výhradních ložisek se uvádějí souhrnně bilanční zásoby kategorií ABC1, zvlášt bilanční zásoby kategorie C2 a souhrnně nebilanční zásoby všech kategorií.

ČÁST TŘETÍ

ODPISY ZÁSOB VÝHRADNÍCH LOŽISEK

§ 12

Důvody odpisu zásob výhradního ložiska

(1) Bilanční zásoby výhradního ložiska je možno vyjmout z evidence zásob nebo je převést do zásob nebilančních na základě rozhodnutí o jejich odpisu,

- a) jestliže jejich vydobytí není možné z důvodu zvlášť složitých báňskotechnických, bezpečnostních nebo geologických poměrů souvisejících s přírodními podmínkami nebo vzniklých nepředvídanými událostmi,
- b) jestliže jejich vydobytí není hospodářsky účelné, například pro jejich nízkou kvalitu, mocnost, odlehlosť, izolovanost a nejméně vysoké náklady na jejich vydobytí,
- c) jestliže by jejich vydobytí ohrozilo důležité celospolečenské zájmy, jejichž význam převyšuje zájem na vydobytí těchto zásob; podkladem rozhodnutí o odpisu jsou závěry o řešení střetu zájmů,¹⁷⁾
- d) jestliže ztratily význam pro národní hospodářství, zejména pro změnu výrobních, odbytových a jiných poměrů.

(2) Nebilanční zásoby výhradního ložiska je možno odepsat, není-li předpoklad jejich využití ani v budoucnosti.

(3) Za důvod odpisu zásob výhradního ložiska se nepovažují změny ve stavu zásob z důvodu uvedených v § 8 odst. 2 písm. a) až e) této vyhlášky.

¹⁴⁾ § 14 odst. 4 a 5 horního zákona.

¹⁵⁾ Zákon č. 141/1981 Sb., o trestním řízení soudném (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 121/1962 Sb., o hospodářské arbitráži, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 46/1983 Sb.). Zákon č. 60/1985 Sb., o prokuratuře, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 40/1974 Sb., o Sboru národní bezpečnosti.

¹⁶⁾ § 18 písm. g) zákona ČNR č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu.

¹⁷⁾ § 33 horního zákona.

§ 13

Návrh na odpis zásob výhradního ložiska

(1) Jakmile zjistí správce, popřípadě trvalý uživatel výhradního ložiska při zpracování dokumentace stavby dolu nebo lomu, plánu otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska, plánu zajištění důlních děl a lomů nebo likvidace hlavních důlních děl a lomů,¹⁸⁾ jakož i při jejich realizaci, že není možné nebo účelné vytěžit zásoby z důvodů uvedených v § 12 této vyhlášky, podá návrh na jejich odpis.

(2) Návrh na odpis zásob výhradního ložiska obsahuje:

- a) název a sídlo správce, popřípadě trvalého uživatele výhradního ložiska,
- b) množství bilančních a nebilančních zásob navržených k odpisu podle bloků zásob a kategorií, jejich kvalitativní charakteristiku a návrh, zda mají být vyjmuty z evidence zásob nebo zda bilanční zásoby mají být převedeny do zásob nebilančních,
- c) důvody, pro které se zásoby navrhují k odpisu, s ekonomickým zdůvodněním,
- d) mapy a řezy s přehledně vyznačenými částmi ložiska, v nichž se navrhuje odpis zásob, a to ve čtyřech vyhotoveních,
- e) další grafické a písemné doklady o ložisku a zásobách navržených k odpisu potřebné k podrobnějšímu zdůvodnění návrhu,
- f) stanovisko obvodního báňského úřadu, pokud se návrh na odpis podává z důvodů báňsko-technických a bezpečnostních.

(3) Návrh na odpis zásob výhradního ložiska podává správce, popřípadě trvalý uživatel výhradního ložiska (dále jen „navrhovatel“) Českému geologickému úřadu.

(4) Návrh na odpis malého množství zásob výhradního ložiska podává navrhovatel ústřednímu orgánu, do jehož působnosti patří, nebo orgánu jím pověřenému. Malým množstvím zásob podle této vyhlášky se rozumí

- a) množství zásob vyhrazeného nerostu nepřesahující v kalendářním roce celkově 5 % plánované roční těžby na ložisku, nejvíce však v jednotlivém případě 100 tis. tun,
- b) množství zásob nevyhrazeného nerostu nepřesahující 20 % zásob na ložisku, nejvýše však 1 mil. m³.

[6] Návrh na odpis podepisuje statutární orgán, popřípadě zástupce navrhovatele.¹⁹⁾

§ 14

Rozhodnutí o odpisu zásob výhradního ložiska

(1) O návrhu na odpis zásob výhradního lo-

žiska rozhoduje Český geologický úřad v dohodě s ústředním orgánem, do jehož působnosti patří navrhovatel, Českým báňským úřadem a příslušným ústředním plánovacím orgánem. Návrh na odpis zásob se projednává v komisi zřízené Českým geologickým úřadem, v níž jsou zastoupeny uvedené orgány.

(2) O návrhu na odpis malého množství zásob výhradního ložiska rozhoduje ústřední orgán, do jehož působnosti patří navrhovatel, nebo jím pověřený orgán.

(3) Rozhodnutí o odpisu zásob výhradního ložiska obsahuje:

- a) množství odepisovaných zásob, jejich místní určení a stručné zdůvodnění odpisu,
- b) stanovení, zda se odepisované zásoby vyjmají z evidence zásob nebo zda se převádějí z bilančních zásob do zásob nebilančních,
- c) případná opatření k ochraně zásob převáděných z bilančních zásob do zásob nebilančních, s ohledem na možnost jejich pozdějšího využití.

(4) O návrhu na odpis zásob výhradního ložiska rozhodnou orgány uvedené v odstavcích 1 a 2 do jednoho měsíce ode dne jeho předložení.

(5) Rozhodnutí o odpisu zásob výhradního ložiska s jedním vyhotovením dokladů uvedených v § 13 odst. 2 písm. d) této vyhlášky se zasílá navrhovateli, jeho ústřednímu orgánu a příslušnému báňskému úřadu; rozhodnutí o odpisu malého množství zásob se zasílá též Českému geologickému úřadu.

(6) Rozhodnutí o odpisu zásob výhradního ložiska je součástí jeho geologické dokumentace a evidence zásob (§ 8). Schválený odpis zásob vyznačí navrhovatel v důlně měřické a geologické dokumentaci.

§ 15

Přístup k zásobám navrženým k odpisu zásob výhradního ložiska

Dokud navrhovatel neobdržel písemné rozhodnutí o odpisu zásob výhradního ložiska, nesmí likvidovat technická zařízení potřebná k vydobytí zásob navržených k odpisu a zrušit k nim přístup s výjimkou případů, kdy to vyžaduje bezpečnost a ochrana zdraví při práci.

C A S T Č T V R T Á**ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ**

§ 16

Působnost na úseku evidence a odpisu zásob ložisek radioaktivních nerostů podle zvláštních předpisů²⁰⁾ zůstává nedotčena.

¹⁸⁾ § 10 zákona ČNR č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě.

¹⁹⁾ § 20 až 22 hospodářského zákoníku.

²⁰⁾ § 57 zákona č. 133/1970 Sb.

§ 17

Zrušují se pro území České socialistické republiky

1. vyhláška Ústředního geologického úřadu a Ústředního báňského úřadu č. 90/1961 Sb., o odpisech bilančních zásob ložisek nerostných surovin;
2. § 47 a 48 vyhlášky Ústředního báňského úřadu a Ústředního geologického úřadu čj. 1000/1962 o vedení a doplňování geologické dokumentace (reg. v částce 42/1962 Sb.);

3. směrnice Ústředního geologického úřadu č. 180/1958 Ú. l. o evidenci stavu a pohybu zásob ložisek nerostných surovin;
4. směrnice Ústředního geologického úřadu č. 5/1959 Ú. l. o pasportizaci ložisek nerostných surovin.

§ 18

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1988.

Předseda:

Dr. **Pravda v. r.**

97**VYHLÁŠKA****Slovenského geologickejho úradu**

z 27. mája 1988

o správe výhradných ložísk a o evidencii a odpisoch ich zásob

Slovenský geologickej úrad podľa § 22 ods. 4 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon), podľa § 10 ods. 3 banského zákona po dohode s Federálnym ministerstvom financií a podľa § 21 ods. 4 banského zákona po dohode so Slovenským banským úradom a so Slovenskou komisiou pre plánovanie a vedecko-technický rozvoj ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ
SPRÁVA VÝHRADNÝCH LOŽÍSK

§ 1**Určenie správcu výhradného ložiska**

Správcu ložiska vyhadeného nerastu určuje ústredný orgán štátnej správy súčasne s vydaním osvedčenia o výhradnom ložisku;¹⁾ správcu ložiska nevyhadeného nerastu určuje súčasne s vydaním rozhodnutia o vhodnosti ložiska na potreby a rozvoj národného hospodárstva²⁾ (ďalej len „rozhodnutie o výhradnom ložisku“).

§ 2**Povinnosti správcu výhradného ložiska**

Správca výhradného ložiska³⁾ je povinný:

a) navrhnuť obvodnému banskému úradu určenie, zmenu, prípadne zrušenie chráneného ložiskového územia,

- b) vyjadrovať sa k žiadostiam o povolenie stavieb a zariadení v chránenom ložiskovom území, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska,
- c) viest, dopĺňať a uchovávať banskomeračskú⁴⁾ a geologickej dokumentáciu⁵⁾ pri vyhľadávaní, prieskume, otvárke, príprave a dobývaní výhradného ložiska a ostatnej banskej činnosti,
- d) priebežne vyhodnocovať, dokumentovať, evidovať a vykazovať stav zásob výhradného ložiska a jeho zmeny (§ 8),
- e) riešiť včas strety záujmov pri určení dobývacieho priestoru a pri plánovaní otvárky, prípravy a dobývania výhradného ložiska s orgánmi, ktorým patrí ich ochrana podľa osobitných predpisov,⁶⁾ a to najmä s cieľom obmedziť nepriaznivé vplyvy na životné prostredie,
- f) navrhnuť po prevzatí výhradného ložiska na dobývanie určenie, zmenu, prípadne zrušenie dobývacieho priestoru ústrednému orgánu štátnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí správca výhradného ložiska,
- g) racionálne využívať zásoby výhradného ložiska pri dobývaní, úprave a zušľachťovaní nerastov; evidovať a vyhodnocovať výrubnosť a znečistenie, ako aj výsledky dosahované pri úprave a zušľachťovaní nerastov vykonávaných v súvislosti s ich dobývaním,
- h) staráta sa o ochranu výhradného ložiska, najmä

¹⁾ § 5 a 6 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon).

²⁾ § 7 banského zákona.

³⁾ § 10 banského zákona.

⁴⁾ Banskomeračský predpis Slovenského banského úradu č. 750/1972 pre povrchové dobývanie rúd a nerúd v znení úpravy Slovenského banského úradu č. 1074/82 (reg. v čiastke 16/1972 Zb.).

Banskomeračský predpis Slovenského banského úradu č. 2750/1974 pre geologickej prieskum a pre tažbu ložísk nafty a zemného plynu.

Úprava Slovenského banského úradu č. 3800/1988 o banskomeračskej dokumentácii na hlbinných baniach (reg. v čiastke 27/1986 Zb.).

⁵⁾ Vyhláška Ústredného banského úradu a Ústredného geologickejho úradu č. 1000/1962 o vedení a dopĺňaní geologickej dokumentácie (reg. v čiastke 42/1962 Zb.).

⁶⁾ Napr. zákon č. 51/1964 Zb. o dráhach a vyhláška Ministerstva dopravy a Ústredného banského úradu č. 28/1967 Zb., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre styk dráh s banskou činnosťou, zákon č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách, zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu, zákon č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 75/1978 Zb. (úplné znenie č. 124/1978 Zb.), zákon č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon), zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch, zákon SNR č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody v znení neskorších predpisov, zákon SNR č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti.

využívať všetky právne prostriedky proti neoprávneným zásahom a včas uplatňovať právo na náhradu spôsobenej škody,

- 1) zabezpečovať v nevyhnutnom predstihu v hraniciach dobývacieho priestoru a v odôvodnených prípadoch i mimo dobývacieho priestoru ďalší prieskum výhradného ložiska na spresnenie znalostí o množstve a kvalite jeho zásob a o geologickej a banskotechnickej podmienkach dobývania,
- 2) plniť ďalšie povinnosti ustanovené banským zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

§ 3

Prevod správy výhradného ložiska

(1) Správa výhradného ložiska sa prevádzka hospodárskou zmluvou na štátne organizácie na to určené.⁷⁾

(2) Hospodárska zmluva o prevode správy výhradného ložiska obsahuje:

- a) názov ložiska, druh nerastu a množstvo jeho zásob podľa kategórií, bilančnosti a viazanosti, kondície, podľa ktorých sú zásoby ložiska vyhodnotené, a údaj o zabezpečení ochrany ložiska,
- b) určenie dňa prevodu,
- c) súpis odovzdávanej banskomeráčskej, geologickej, prípadne ďalšej dokumentácii,
- d) označenie ďalších materiálových hodnôt, ktoré sa prevádzajú súčasne s ložiskom, s uvedením výšky odplaty, ak sa neprevádzajú bezodplatne,
- e) záväzok uhradiť náklady za vykonaný geologickej prieskum, ak už neboli vyporiadané podľa osobitných predpisov.⁸⁾

(3) Prevod správy výhradného ložiska oznámi preberajúca organizácia do jedného mesiaca obvodnému banskému úradu, v ktorého obvode leží výhradné ložisko alebo jeho väčšia časť.

§ 4

Správa výhradného ložiska neodovzdaneho na dobývanie

(1) Ak výhradné ložisko po ukončení prieskumu nebolo odovzdané na dobývanie, zabezpečí jeho správu spravidla svojím opatrením⁹⁾ Slovenský geologickej úrad, a ak ide o ložisko rádioaktívnych nerastov Federálne ministerstvo palív a energetiky.¹⁰⁾

(2) Správca výhradného ložiska, ktoré nebolo po ukončení prieskumu odovzdané na dobývanie, je povinný:

- a) navrhnuť obvodnému banskému úradu určenie chráneného ložiskového územia, ak nebolo do teraz určené, prípadne navrhnuť jeho zmenu alebo zrušenie,
- b) evidovať a vykazovať stav zásob výhradného ložiska,
- c) starat sa o ochranu výhradného ložiska, najmä využívať všetky právne prostriedky proti neoprávneným zásahom a včas uplatňovať právo na náhradu spôsobenej škody,
- d) uchovávať banskomeráčskú, geologickej, prípadne ďalšiu dokumentáciu,
- e) previesť správu výhradného ložiska na štátne organizácie určené na jeho dobývanie alebo ho odovzdať, ak je to v celospoločenskom záujme, do trvalého užívania inej socialistickej organizácií ako štátnej.

§ 5

Odobvdanie výhradného ložiska do trvalého užívania

(1) Odovzdanie výhradného ložiska do trvalého užívania sa uskutočňuje hospodárskou zmluvou.

(2) Hospodárska zmluva o trvalom užívaní výhradného ložiska obsahuje:

- a) názov ložiska, druh nerastu, množstvo jeho zásob podľa kategórií, bilančnosti a viazanosti, kondície, podľa ktorých sú zásoby ložiska vyhodnotené, a údaj o zabezpečení ochrany ložiska,
- b) určenie dňa vzniku trvalého užívania,
- c) súpis odovzdávanej banskomeráčskej, geologickej, prípadne ďalšej dokumentácii,
- d) vymedzenie základných povinností a práv trvalého užívateľa a podmienok vyporiadania pri zániku trvalého užívania,
- e) údaje o prípadnom obmedzení práva trvalého užívania,
- f) označenie ďalšieho nehnuteľného národného majetku, ktorý sa odovzdáva s výhradným ložiskom,
- g) záväzok uhradiť náklady za vykonaný geologickej prieskum a za iné materiálové hodnoty, ktoré sa preberajú.

(3) Prevzatie výhradného ložiska do trvalého užívania oznámi trvalý užívateľ do jedného mesiaca obvodnému banskému úradu, v ktorého obvode leží výhradné ložisko alebo jeho väčšia časť.

⁷⁾ § 9 banského zákona.

⁸⁾ § 12 vyhlášky Ministerstva financií, Štátnej plánovacej komisie a Ústredného geologickejho úradu č. 9/1967 Zb. o projektovaní a financovaní geologickej prác.

⁹⁾ § 88 Hospodárskeho zákona.

¹⁰⁾ § 55 až 58 zákona č. 133/1970 Zb. o pôsobnosti federálnych ministerstiev v znení neskorších predpisov.

§ 6

Povinnosti trvalého užívateľa výhradného ložiska

(1) Trvalý užívateľ výhradného ložiska plní povinnosti uvedené v § 2 tejto vyhlášky.

(2) Trvalý užívateľ výhradného ložiska môže uskutočňovať investície v súvislosti s využívaním výhradného ložiska len s predchádzajúcim písomným súhlasom správcu výhradného ložiska. Pri udelení súhlasu sa musí určiť, či a do akej miery má trvalý užívateľ pri zániku trvalého užívania nárok voči správcovi výhradného ložiska na úhradu ním vynaložených investičných prostriedkov. Úhrada nesmie byť vyššia ako náklady na obstaranie investície znížené o jej opotrebovanie, prípadne náhodné znehodnotenie. Ak náklady na obstaranie investície trvalým užívateľom boli uhrádené zo štátneho rozpočtu alebo ich vynaložil trvalý užívateľ bez predchádzajúceho písomného súhlasu správcu výhradného ložiska, úhrada nákladov trvalému užívateľovi nepatrí.

DRUHÁ ČASŤ**EVIDENCIA ZÁSOB VÝHRADNÝCH LOŽISK**

§ 7

Zásady evidencie zásob výhradných ložísk

(1) Zásoby všetkých vyhodnotených druhov nerastov výhradného ložiska sa musia evidovať a vykazovať. V prípadoch určených Slovenským geologickým úradom po dohode s ústrednými orgánmi štátnej správy, v ktorých pôsobnosti sa dobývajú príslušné druhy nerastov, sa zásoby výhradných ložísk evidujú a vykazujú podľa technologických typov,¹¹⁾ prípadne aj podľa úžitkových zložiek.¹²⁾

(2) Zásoby výhradných ložísk sa evidujú a vykazujú v členení podľa klasifikácie zásob výhradných ložísk upravenej osobitnými predpismi.¹³⁾

§ 8

Vedenie evidencie zásob správcom, prípadne trvalým užívateľom výhradného ložiska

(1) Správca, prípadne trvalý užívateľ výhradného ložiska je povinný viesť evidenciu stavu a zmien jeho zásob.

(2) Východiskom evidencie je stav zásob výhradného ložiska podľa posledného schváleného výpočtu zásob. Zmeny stavu zásob výhradného ložiska sa evidujú, vykazujú a dokumentujú podľa príčin svojho vzniku, a to:

a) doplnením a spresnením doterajších znalostí o vývoji ložiska a jeho zásob prieskumom a novými poznatkami zistenými otvárkou, prípravou

a dobývaním; preukazujú sa geologickej dokumentáciou,

- b) vydobytím zásob; preukazujú sa geologickej dokumentáciou a evidenciou fažby,
- c) tažobnými stratami zahŕňajúcimi zásoby, ktoré ostali nevydobyté v dobývanej časti ložiska a nie sú odpísané, a nerastné suroviny vyvezené s jalovinou na odval alebo výsypku; preukazujú sa geologickej dokumentáciou a evidenciou fažby,
- d) prehodnotením zásob podľa nových kondícií, nového schváleného výpočtu zásob alebo viazaním, prípadne uvoľnením zásob; preukazujú sa určením nových kondícií s príslušným prehodnotením zásob alebo schválením nového výpočtu zásob, prípadne rozhodnutím o viazani alebo uvoľnení zásob,
- e) odovzdaním alebo prevzatím časti ložiska; preukazujú sa dokladom o prevode správy výhradného ložiska alebo jeho časti,
- f) odpisom zásob (§ 14); preukazujú sa rozhodnutím o odpise zásob výhradného ložiska.

(3) Správca, prípadne trvalý užívateľ výhradného ložiska je povinný posielat do 1. marca kalendárneho roka Slovenskému geologickému úradu a ústrednému orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí, hlásenie o stave zásob ložiska k 1. januáru kalendárneho roka a o zmenách zásob v uplynulom roku. Hlásenie sa podáva na štatistických výkazoch vydávaných Slovenským geologickým úradom obsahujúcich aj zoznam evidovaných druhov nerastov, ich technologických typov a úžitkových zložiek.

(4) Výkazy o stave a zmenách zásob výhradných ložísk preveruje Slovenský geologický úrad z hľadiska ich úplnosti, spoločnosť a nadváznosti na predchádzajúce výkazy v súčinnosti s ústredným orgánom, do ktorého pôsobnosti patrí správca, prípadne trvalý užívateľ výhradného ložiska, so Slovenskou komisiou pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj a Slovenským banským úradom. Podľa výsledkov preverenia výkazov ukladajú uvedené ústredné orgány vo svojej pôsobnosti opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

§ 9

Súhrnná evidencia zásob výhradných ložísk

(1) Súhrnnú evidenciu zásob výhradných ložísk viedie Slovenský geologický úrad. Táto evidencia poskytuje úplné a každoročne aktualizované údaje o overenej nerastnej základni Slovenskej socialistickej republiky z hľadiska jej nerastnej skladby, územného rozmiestnenia množstva a akostí zásob výhradných ložísk a stavu ich využívania.

¹¹⁾ Napr. pri kaoline: kaolín na výrobu porcelánu, kaolín pre keramický priemysel, kaolín titaničitý, kaolín pre papierenský priemysel a kaolín živcový.

¹²⁾ Napr. zásoby neželezných kovov obsiahnuté v evidovaných zásobách rudy.

¹³⁾ Druhá časť nariadenia vlády ČSSR č. 80/1988 Zb. o určovaní kondícií, klasifikácií zásob výhradných ložísk a o posudzovaní, schvaľovaní a štátnej expozícii ich výpočtov.

Súhrnná evidencia zásob výhradných ložísk je podkladom najmä:

- a) pre plánovanie ložiskového prieskumu, usmerňovanie výskumu banskej technológie, technológie úpravy a spracovania nerastov a pre plánovanie využitia zásob výhradných ložísk,
- b) pre tvorbu koncepcí a prognóz zabezpečovania potrieb národného hospodárstva nerastnými surovinami.

(2) Súhrnná evidencia zásob výhradných ložísk zahŕňa:

- a) register zásob výhradných ložísk a pasporty ich zásob,
- b) výkazy správcov, prípadne trvalých užívateľov o stave a zmenách zásob výhradných ložísk (§ 8 ods. 3),
- c) zbierku listín, najmä osvedčenia a rozhodnutia o výhradnom ložisku, určenia osobitných kondícií, schválenia výpočtov zásob, prípadne závery štátnej expertízy,¹⁴⁾ doklady o zmene správy výhradných ložísk a pod.

§ 10

Sprístupňovanie súhrannej evidencie zásob výhradných ložísk

(1) Súhrnnú evidenciu zásob výhradných ložísk uchováva a sprístupňuje Geofond v Bratislave.

(2) Geofond v Bratislave umožňuje nazrieť do súhrannej evidencie zásob výhradných ložísk, prípadne poskytuje z nej potrebné informácie alebo výpis orgánom, organizáciám a osobám, ktoré preukážu, že ich potrebujú na plnenie svojich povinností alebo na ochranu svojich práv. Preukázanie sa nevyžaduje od orgánov, ktoré do evidencie nazierajú, prípadne požadujú informácie alebo výpis podľa osobitných predpisov.¹⁶⁾

§ 11

Vedenie bilancie zásob výhradných ložísk

(1) Slovenský geologický úrad viedie podľa súhrannej evidencie zásob výhradných ložísk bilanciu zásob výhradných ložísk¹⁶⁾ Slovenskej socialistickej republiky, ktorá obsahuje najmä:

- a) prehľad zásob jednotlivých výhradných ložísk usporiadaný podľa druhov nerastov, prípadne ich technologických typov a úžitkových zložiek a podľa územného členenia (kraj, prípadne

panva) s názvom správca, prípadne trvalého užívateľa výhradného ložiska a údajom o určenie dobývacieho priestoru a o využívaní ložiska,

- b) zmeny stavu zásob výhradných ložísk za uplynulý rok s údajmi o ich príčinách,
- c) zásoby výhradných ložísk podľa druhov nerastov, prípadne podľa ich technologických typov a úžitkových zložiek členené podľa ich využívania, a to
 1. stavy zásob k 1. januáru uplynulého roka,
 2. zmeny zásob za uplynulý rok,
 3. stavy zásob k 1. januáru kalendárneho roka.

(2) V bilancii zásob výhradných ložísk sa súhrne uvádzajú bilančné zásoby kategórií ABC1, osobitne bilančné zásoby kategórie C2 a súhrne nebilančné zásoby všetkých kategórií.

TRETIA ČASŤ

ODPISY ZÁSOB VÝHRADNÝCH LOŽÍSK

§ 12

Dôvody na odpis zásob výhradného ložiska

(1) Bilančné zásoby výhradného ložiska možno vyňať z evidencie zásob alebo ich previesť do nebilančných zásob na základe rozhodnutia o ich odpise,

- a) ak ich vydobytie nie je možné z dôvodov osobitne zložitých banskotechnických, bezpečnostných alebo geologických pomerov súvisiacich s prirodnými podmienkami alebo vzniknutých nepredvídanými udalosťami,
- b) ak ich vydobytie nie je hospodársky účelné, napríklad pre ich nízku kvalitu, hrúbku, odľahllosť, izolovanosť a neúmerne vysoké náklady na ich vydobytie,
- c) ak by ich vydobytie ohrozilo dôležité celospoločenské záujmy, ktorých význam prevyšuje záujem o vydobytie týchto zásob; podkladom rozhodnutia o odpise sú závery riešenia stretov záujmov,¹⁷⁾
- d) ak stratili význam pre národné hospodárstvo, najmä z dôvodov zmeny výrobných, odbytových a iných pomerov.

(2) Nebilančné zásoby výhradného ložiska možno odpísat, ak nie je predpoklad ich využitia ani v budúcnosti.

¹⁴⁾ § 14 ods. 4 a 5 banského zákona.

¹⁵⁾ Zákon č. 141/1981 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov. Zákon č. 121/1962 Zb. o hospodárskej arbitráži v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 46/1983 Zb.). Zákon č. 60/1965 Zb. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Zákon č. 40/1974 Zb. o Zbore národnej bezpečnosti.

¹⁶⁾ § 18 ods. 1 písm. g) zákona SNR č. 52/1988 Zb. o geologických prácach a o Slovenskom geologickej úrade.

¹⁷⁾ § 33 banského zákona.

(3) Za dôvod odpisu zásob výhradného ložiska sa nepovažujú zmeny v stave zásob z dôvodov uvedených v § 8 odst. 2 písm. a) až e) tejto vyhlášky.

§ 13

Návrh na odpis zásob výhradného ložiska

(1) Len čo správca, prípadne trvalý užívateľ výhradného ložiska pri spracúvaní dokumentácie stavby bane alebo lomu, plánu otváryky prípravy a dobyvania výhradného ložiska, plánu zabezpečenia banských diel a lomov alebo likvidácie hlavných banských diel a lomov,¹⁸⁾ ako aj pri ich realizácii, zistí, že nie je možné alebo účelné vydobyť zásoby z dôvodov uvedených v § 12 tejto vyhlášky, podá návrh na ich odpis.

(2) Návrh na odpis zásob výhradného ložiska obsahuje:

- a) názov a sídlo správcu, prípadne trvalého užívateľa výhradného ložiska,
- b) množstvo bilančných a nebilančných zásob navrhnutých na odpis podľa blokov zásob a kategórií, ich kvalitatívnu charakteristiku a návrh, či majú byť vyňaté z evidencie zásob alebo či bilančné zásoby majú byť prevedené do nebilančných zásob,
- c) dôvody, pre ktoré sa zásoby navrhujú na odpis, s ekonomickým odôvodnením,
- d) mapy a rezy s prehľadne vyznačenými časťami ložiska, v ktorých sa navrhuje odpis zásob, a to v štyroch vyhotoveniach,
- e) ďalšie grafické a písomné doklady o ložisku a zásobách navrhnutých na odpis, potrebné na podrobnejšie odôvodnenie návrhu,
- f) stanovisko obvodného banského úradu, ak sa návrh na odpis podáva z banskotechnických a bezpečnostných dôvodov.

(3) Návrh na odpis zásob výhradného ložiska podáva správca, prípadne trvalý užívateľ výhradného ložiska (ďalej len „navrhovateľ“) Slovenskému geologickejmu úradu.

(4) Návrh na odpis malého množstva zásob výhradného ložiska podáva navrhovateľ ústrednému orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí, alebo orgánu ním poverenému. Pod malým množstvom zásob podľa tejto vyhlášky sa rozumie:

- a) množstvo zásob vyhradeného nerastu nepresahujúce v kalendárnom roku celkove 5 % plánovanej ročnej fašby v ložisku, v jednotlivom prípade však najviac 100 tisíc ton,
- b) množstvo zásob nevyhradeného nerastu nepresahujúce 20 % zásob v ložisku, najviac však 1 milión m³.

(5) Návrh na odpis podpisuje štatutárny orgán, prípadne zástupca navrhovateľa.¹⁹⁾

§ 14

Rozhodnutie o odpise zásob výhradného ložiska

(1) O návrhu na odpis zásob výhradného ložiska rozhoduje Slovenský geologický úrad po dohode s ústredným orgánom, do ktorého pôsobnosti patrí navrhovateľ, Slovenským banským úradom a Slovenskou komisiou pre plánovanie a vedecko-technický rozvoj. Návrh na odpis zásob sa prerokúva v komisií zriadenej Slovenským geologickým úradom, v ktorej sú uvedené orgány zastúpené.

(2) O návrhu na odpis malého množstva zásob výhradného ložiska rozhoduje ústredný orgán, do ktorého pôsobnosti patrí navrhovateľ, alebo ním poverený orgán.

(3) Rozhodnutie o odpise zásob výhradného ložiska obsahuje:

- a) množstvo odpisovaných zásob, ich miestne určenie a stručné odôvodnenie odpisu,
- b) určenie, či sa odpisované zásoby vynímajú z evidencie zásob alebo či sa prevádzajú z bilančných zásob do nebilančných zásob,
- c) prípadné opatrenia na ochranu zásob prevádzaných z bilančných zásob do nebilančných zásob s ohľadom na možnosť ich neskoršieho využitia.

(4) O návrhu na odpis zásob výhradného ložiska rozhodnú orgány uvedené v odsekoch 1 a 2 do jedného mesiaca odo dňa jeho predloženia.

(5) Rozhodnutie o odpise zásob výhradného ložiska s jedným vyhotovením dokladov uvedených v § 13 ods. 2 písm. d) tejto vyhlášky sa posielá navrhovateľovi, jeho ústrednému orgánu a príslušnému obvodnému banskému úradu; rozhodnutie o odpise malého množstva zásob sa posielá aj Slovenskému geologickejmu úradu.

(6) Rozhodnutie o odpise zásob výhradného ložiska je súčasťou jeho geologickej dokumentácie a evidencie zásob (§ 8). Schválený odpis zásob vyznačí navrhovateľ v banskometarskej a geologickej dokumentácii.

§ 15

Prístup k zásobám navrhnutým na odpis zásob výhradného ložiska

Kým navrhovateľ nedostal písomné rozhodnutie o odpise zásob výhradného ložiska, nesmie likvidovať technické zariadenia potrebné na vydobytie zásob navrhnutých na odpis a zrušiť k nim prístup s výnimkou prípadov, keď to vyžaduje bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.

¹⁸⁾ § 10 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe.

¹⁹⁾ § 20 až 22 Hospodárskeho zákonníka.

**ŠTVRTÁ ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA**

§ 18

Pôsobnosť na úseku evidencie a odpisov zásob ložísk rádioaktívnych nerastov podľa osobitných predpisov²⁰⁾ zostáva nedotknutá.

§ 17

Zrušujú sa pre územie Slovenskej socialistickej republiky:

1. vyhláška Ústredného geologického úradu a Ústredného banského úradu č. 90/1961 Zb. o odpisoch bilančných zásob ložísk nerastných surovín,

2. § 47 a 48 vyhlášky Ústredného banského úradu a Ústredného geologického úradu č. 1000/1962 o vedení a doplňovaní geologickej dokumentácie (reg. v čiastke 42/1962 Zb.),
3. smernice Ústredného geologického úradu č. 180/1958 Ú. v. o evidencii stavu a pohybu zásob ložísk nerastných surovín,
4. smernice Ústredného geologického úradu č. 5/1959 Ú. v. o pasportizácii ložísk nerastných surovín.

§ 18

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1988.

Predsedajúci:

Ing. Kuráň CSc. v. r.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNĚ ZÁVAZNÝCH PRÁVNICH PŘEDPISŮ

Federální ministerstvo hutnictví, strojírenství a elektrotechniky

vydalo v souladu s § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., § 12 odst. 3 zákona č. 121/1975 Sb., § 85 odst. 3, § 95, § 133 odst. 2, § 150 odst. 2, § 167 odst. 2, § 272 odst. 2 a § 239 zákoníku práce a § 14 vyhlášky č. 62/1965 Sb. **výnos** federálního ministerstva hutnictví, strojírenství a elektrotechniky č. 1/1988 ze dne 21. dubna 1988 o **platnosti výnosů vydaných bývalými federálními ministerstvy hutnictví a těžkého strojírenství, všeobecného strojírenství a elektrotechnického průmyslu**.

Výnos stanoví platnost výnosů a směrnic vydaných bývalým FMHTS, FMVS a FMEP nebo jejich právními předchůdci také na organizace v působnosti FMHSE, a to podle organizačního začlenění ke dni 18. dubna 1988. Na stejném principu stanoví platnost těchto obecně závazných právních předpisů pro státní podniky, které budou právními nástupci těchto organizací.

Výnos nabývá účinnosti dnem vydání. Byl zaslán všem organizacím resortu hutnictví, strojírenství a elektrotechniky a bude publikován ve Věstníku FMHSE č. 1/1988. Do výnosu lze nahlédnout na federálním ministerstvu hutnictví, strojírenství a elektrotechniky, v jím řízených generálních ředitelstvích VHJ a v organizacích v působnosti FMHSE.

Ministerstvo vnitra České socialistické republiky

vydalo ve smyslu § 17 zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, „**Přehled změn v územní organizaci, v názvech obcí a jejich částí, ve střediskových obcích, v městských národních výborech a v matričních obvodech v roce 1988 (dodatek), v roce 1987 a s účinností od 1. ledna 1988**“ poř. č. 4/1988 Ú. v. ČSR, který doplňuje Seznam obcí a jejich částí vydaný ministerstvem vnitra ČSR (č. VS/1-9687/83 ze dne 28. září 1983) a uveřejněný ve Statistickém lexiku obcí ČSSR 1982, ve znění změn uveřejněných ve sděleních MV ČSR č. 11/1982 U. v. ČSR, č. 7/1983 U. v. ČSR, č. 11/1983 U. v. ČSR, č. 11/1984 U. v. ČSR, č. 12/1984 U. v. ČSR, č. 4/1985 U. v. ČSR, č. 8/1985 U. v. ČSR, č. 3/1986 U. v. ČSR, č. 4/1986 U. v. ČSR, redakčních sděleních č. 14/1982 U. v. ČSR, č. 12/1983 U. v. ČSR a č. 19/1986 U. v. ČSR.

Do Přehledu lze nahlédnout u národních výborů a u ministerstva vnitra ČSR.

Ministerstvo zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky

vydalo podle § 70 odst. 1 písm. c) se zřetelem k § 22 zákona č. 20/1986 Sb., o péči o zdraví lidu, **výnos** čj. LP/1-275-1.6.1988 ze dne 8. června 1988 o **dispenzární péči o nemocné s přednádorovými stavů a novotvary a o povinném hlášení novotvarů**.

Výnos stanoví postup při zjišťování přednádorových stavů a časných stadií novotvarů formou preventivních onkologických prohlídek. Upravuje jejich hlášení, dispenzární péči a vyhodnocování léčby; dále postup při analýze příčin pokročilých a pozdě rozpoznaných onemocnění novotvarem.

Tímto se zrušují:

- a) instrukce ministerstva zdravotnictví ČSR č. 10/1986 V. v. ČSR NV o povinném hlášení novotvarů,
- b) metodický návod č. 58/1975 Věst. MZ ČSR o dispenzární péči o nemocné zhoubnými novotvary,

c) metodický návod č. 59/1975 Věst. MZ ČSR o rozborech pokročilých a pozdě rozpoznaných onemocnění zhubnými novotvary.

Výnos nabývá účinnosti dnem registrace ve Sbírce zákonů. Bude uveřejněn ve Věstníku ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí ČSR. Je možné do něj nahlédnout na národních výborech a v okresních a krajských ústavech národního zdraví.

P O Z N Á M K Y:

POZNÁMKY:

P O Z N Ā M K Y :

Vydavatel: Federální statistický úřad, Praha — **Redakce:** Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 36 86 — **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, n. p. (SEVT), Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9 — Vychází podle pořeby — **Roční předplatné činí 80,— Kčs,** vybírá se v I. čtvrtletí a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejetáku. Účet pro předplatné: SBČS Praha 1, účet č. 19-706-11 — Požadavky na předplatné, na zrušení odběru a na změnu pořtu odebíraných výtisků pro nadcházející ročník uplatnit do 15. 11. kalendářního roku. Změny adres se provádějí od následujícího čtvrtletí — **Distribuce předplatitelům:** SEVT, n. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9; jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v obytnovém středisku SEVT, Švatošovova 7, 140 83 Praha 4 - Nusle, telefon 43 35 15; za hotové v prodejnách SEVT: Praha 2, Bruselská 2, telefon 25 84 93 — Brno, Česká 14, telefon 265 72 — Karlovy Vary, Engelsova 53, telefon 258 95 a v prodejnách Knihy: České Budějovice, Žižkovo nám. 25, — Teplice v Čechách, Leninova 15, — Jihlava, Komenského 16, — Gottwaldov, Murzinova 122. — Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313 348 BE 55 Tisknou: Tiskárské závody, n. p., závod 2, Karmelitská 6, Praha 1 - Malá Strana — Dohledací pošta Praha 07